

ТТЗУХ-и
Тамшиг
судсан тамшигууд

**МОНГОЛ УЛСЫН АЖ ҮЙЛДВЭР,
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН САЙД**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн үндэстний гудамж 5/1, Засгийн газрын II байр,
Утас: (976-51) 26-35-06,
Цахим шуудан: info@mimr.gov.mn
цахим хуудас: www.mimr.gov.mn

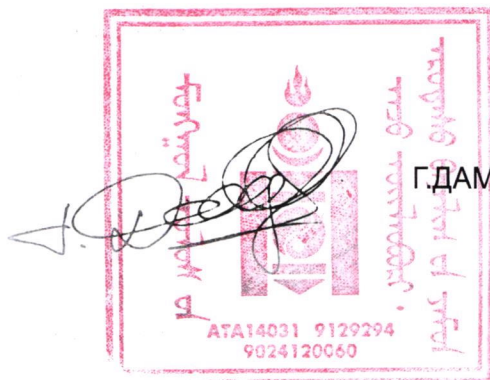
2025. 11. 06 № 01/3187
танай _____-ны № _____-т

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБА

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын 2025 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/106 дугаар тушаалаар баталсан удирдамжийн дагуу хийсэн Дотоод аудитын тайланг үүгээр хүргүүлж байна.

Тайланд тусгагдсан зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталж, арга хэмжээний биелэлтийг 2026 оны 02 дугаар улиралд багтааж ирүүлнэ үү.

Хавсралт 2.4 хуудастай.

Г.ДАМДИННЯМ

1508 08 1010

**АЖ ҮЙЛДВЭР,
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМ**

ДОТООД АУДИТЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Аудитын нэр: Үндэсний геологийн албаны геологийн судалгааны “Аргачлал хяналтын зардал данс”-ны зарцуулалтад хийсэн хяналт шалгалт

Хамрах хугацаа: 2023-2024 он

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Аудит хийсэн байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар

Аудит хийгдсэн байгууллага: Үндэсний геологийн алба

Аудитын төрөл: Дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалт

Аудит хийх хугацаа: 2025 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 25-ны өдрүүдэд хийж гүйцэтгэнэ.

Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн:

Ажлын хэсгийн дарга:	
ХШҮДАГ-ын дарга	Б.Өнөмөнх
Гишүүд:	
ХШҮДАГ-ын ахлах шинжээч	И.Баттуяа
ХШҮДАГ-ын ахлах мэргэжилтэн	Б.Баттуул
Нарийн бичгийн дарга:	
ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн	Г.Батчимэг

АГУУЛГА

1.ТАНИЛЦУУЛГА

2.АУДИТЫН ЗОРИЛГО БА ЦАР ХҮРЭЭ

- 2.1 Аудитын зорилго
- 2.2 Аудитын цар хүрээ
- 2.3 Аудитын арга, аргачлал

3.БАЙГУУЛЛАГЫН ТУХАЙ

- 3.1 Засаглалын удирдлагын талаар
- 3.2 Эрсдэлийн удирдлагын талаар
- 3.3 Дотоод хяналтын талаар

4.АУДИТЫН ҮР ДҮН

- 4.1 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл
- 4.2 Өмнө хийгдсэн аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилт
- 4.3 Илэрсэн асуудлууд

5.НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЙЛАН

1. ТАНИЛЦУУЛГА

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын “Ажлын хэсэг байгуулах тухай” А/106 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсэг 2025 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрөөс 05 дугаар сарын 25-ны өдрүүдэд Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Үндэсний геологийн албаны үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж гүйцэтгэсэн.

2. АУДИТЫН ЗОРИЛГО, ЦАР ХҮРЭЭ

2.1 Аудитын зорилго:

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны 2025 оны дотоод аудитын төлөвлөгөөний дагуу Ашигт малтмалын тухай хууль, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны А/87 дугаар тушаалаар баталсан “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журам”-аар зохицуулагдах Геологийн судалгааны ажлын аргачлал хяналтын зардлын хэрэгжилтэд дотоод аудит хийж, дүгнэлт өгөх, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад оршино.

2.2 Аудитын хамрах хүрээ, хязгаарлалт:

Дотоод аудитад Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны А/87 дугаар тушаалаар баталсан “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журам”-аар зохицуулагдах Геологийн судалгааны ажлын аргачлал хяналтын зардал дансны 2023, 2024 оны төлөвлөлт, гүйцэтгэлийг хамруулав.

2.3 Аудитын арга, аргачлал

Тус байгууллагын удирдлагад дотоод аудитын зорилго, хэрэгжүүлэх зарчмыг танилцуулж, удирдлага болон дотоод хяналтын тогтолцооны талаар асуулга авсан. Мөн аудитын хамрах хүрээнд багтаасан асуудлуудын хүрээнд байгууллагаас олж авсан мэдээлэл, бичиг баримтад дүн шинжилгээ хийх, ярилцлага хийх, тулган баталгаажуулах, нягтлан шалгах зэрэг аудитын арга зүйг ашиглав.

Аудитын эдгээр горимын үр дүнд, дотоод аудитын баг аудитын нотолгоо цуглуулж дүгнэлт гаргасан болно.

3. ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 08 дугаар сарын 05-ны өдрийн 38 дугаар тогтоолоор бүтэц орон тооны хязгаарыг 35 байхаар батлагдаж 2020 оны 09 дүгээр сараас үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

Хуулиар олгосон чиг үүргүүдийн хүрээнд:

1. Ашигт малтмалын тухай хууль:

- 11.1.1. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр геологи, геофизик, геохими, гидрогеологи, геоэкологийн зураглал, судалгаа, шинжилгээ хийх;

- 11¹.1.2. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ашигт малтмалын тархалтын зүй тогтол, минерагений судалгаа хийж, эрдэс баялгийн хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгөх;
 - 11¹.1.3. Үндэсний геологи, эрдэс баялгийн мэдээллийн сан бүрдүүлэх, түүнийг баяжуулах, нууцын зэрэглэлд хамааруулснаас бусад мэдээллээр сонирхсон этгээдэд үйлчилгээ үзүүлэх;
 - 11¹.1.4. Ашигт малтмалын улсын нэгдсэн бүртгэл хөтлөх, нөөцийн хөдөлгөөнийг бүртгэх.
2. Газрын хэвлийн тухай хуулийн 4.2, 6.3, 10.1, 12, 20.2, 22.1, 23, 41.2, 43.1, 43.2, 45, 46, 47, 48, 51, 52.1, 53.2, 54 /Газрын хэвлийн хуулийн холбогдох бусад заалтууд/

Дээрх үндсэн чиг үүрэг, Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй бодлого зорилт, дээд байгууллагын гаргасан шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэхэд батлагдсан 35 орон тоо хүрэлцээгүй байна.

3.2 Эрсдэлийн удирдлагын талаар

Байгууллагын дотоод хяналтын тогтолцоо сул байгаагаас дараах эрсдэлүүд үүсэж байгааг анхаарах. Үүнд:

Аргачлал хяналтын зардал дансны төлөвлөгөөнд бэлтгэл ажил хангагдаагүй хэрэгжихгүй төсөл арга хэмжээг тусгах, төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулах, шаардлагагүй худалдан авалтыг хийх;

Мэргэжлийн хэлтсүүдийн хүний нөөцийн дутагдалтай байдлаас шалтгаалан улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төслүүдийн гүйцэтгэлд байнгын хяналт тавих, үр дүнгийн тайланг геологийн даалгаврын дагуу хугацаандаа чанартай хүлээн авахад эрсдэл үүсэх;

Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд дотоод хяналтын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ тусгагдаагүй, эрсдэлийн бүртгэл байхгүй;

Түүнчлэн 2025 оноос төслийн гүйцэтгэлд санхүүгийн хяналт тавих чиг үүрэгтэй албан тушаалтан байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааг хавсран гүйцэтгэж байгаа нь ажлын ачааллыг нэмэгдүүлж, байгууллагын болон төслүүдэд тавих санхүүгийн үйл ажиллагааны хяналт сулрах, цаашлаад тухайн ажлын байрууд нь бие биедээ хяналт тавих чиг үүргийг алдагдуулж ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх эрсдэлтэй байгааг анхаарах;

Цаашид байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг сайжруулах чиглэлээр арга хэмжээг төлөвлөх, тайлагнах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх шаардлагатай.

3.3 Дотоод хяналтын талаар

Үндэсний геологийн алба нь дотоод хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан нэг мэргэжилтэнтэй бөгөөд бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, холбогдох газруудад мэдээ тайлан хүргүүлэх чиг үүрэгтэй. Дотоод хяналт тавих чиг үүргийг байгууллагын дарга, нэгжийн удирдлагууд хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Дотоод хяналтын чиг үүргийг байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусган ажиллах шаардлагатай.

1. АУДИТЫН ҮР ДҮН**1.2 АРГАЧЛАЛ ХЯНАЛТЫН ЗАРДАЛ ДАНСНЫ ТӨЛӨВЛӨЛТ, ТҮҮНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ**

Аргачлал хяналтын зардал дансанд 2023 оны эхээр 572,731.1 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй байсан ба 2023 онд геологийн судалгааны 45 төслөөс 348,254.1 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Байгууллагын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн “2023 оны аргачлал, хяналтын төлөвлөгөө, төсөв батлах тухай” А/08 дугаар тушаалаар 25 арга хэмжээнд зориулж 934,091.2 мянган төгрөг тусгаснаас нийт 325,253.8 мянган төгрөг буюу батлагдсан төлөвлөгөөний 34.8%-г зарцуулсан байгаа нь төлөвлөлтийг “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журам”-нд заасны дагуу оновчтой төлөвлөх, хэрэгжүүлж болохуйц, бодитой төлөвлөх нь чухал байна.

АРГАЧЛАЛ ХЯНАЛТЫН ЗАРДАЛ ДАНСНЫ 2023 ОНЫ ЗАРЦУУЛАЛТ

/мян.төгрөг/

Д/Д	Зардлын ангилал	Төлөвлөгөөнд тусгагдсан бараа, ажил, үйлчилгээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	201,148.0	132,826.2
2	МСК-ын үйл ажиллагааны зардал	МСК-ын үйл ажиллагааны зардал	86,800.0	82,877.3
3	РЗ-ын үйл ажиллагааны зардал	РЗ-ын үйл ажиллагааны зардал	31,980.0	24,392.3
4	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж авах	Геологийн судалгааны ажилд хяналт тавихад шаардлагатай багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж	12,970.0	-
5	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Эрүүл, аюулгүй ажиллагаа болон үйл ажиллагаа сайжруулахад чиглэгдсэн үйл ажиллагаа	22,250.00	-
6	Геологийн судалгааны ажлыг чанартай гүйцэтгэсэн гүйцэтгэгчийг урамшуулан шагнах	Үр дүнгийн тайланг онцсайн хамгаалсан гүйцэтгэгчид олгох зардал	15,000.00	-
7	Шинжээчийн зардал	Үр дүнгийн тайланд шүүмж бичүүлэх	70,000.0	1,890.6
8	ЭБМЗ-ийн үйл ажиллагааны зардал	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн улсын төсвийн санхүүжилттэй судалгаа хэлэлцэх салбар зөвлөлийн зардал	58,000.0	-
9	Салбарын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах	Геологийн салбарын хууль, тогтоомжийн төслийг боловсруулан танилцуулах, санал авах хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	8,000.0	2,000.0

10	Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, цахим болон хээрийн сургалт зохион байгуулах	Геологичдын мэргэжил дээшлүүлэх практик сургалт-Шинэ дэвшилтэт программ хангамж ашиглалт, зураглал, эрлийн дадлагажих сургалт	32,000.0	19,016.9
11	Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, цахим болон хээрийн сургалт зохион байгуулах	Геологичдын ажил мэргэжлийн уралдааныг зохион байгуулах зардал	76,188.0	-
12	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэхээр дээж, сорьц авах, лабораторийн шинжилгээ хийлгэх зардал	3,000.0	-
13	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Тайлан мэдээ хүлээж авах үйл ажиллагаа болон хяналт шалгалтын цахимжилт	49,000.0	-
14	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	Гео экологийн заавар зөвлөмж боловсруулах	45,000.0	-
15	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх, түүнд тавигдах шаардлага боловсруулах зардал	45,000.0	-
16	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	1:50000-ын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол зохиох	50,000.0	-
17	Салбарын үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй төслүүдийн талаар олон нутагтай хамтран ажиллах зардал /маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх гэх мэт/	3,000.0	-
18	Хурал, зөвлөгөөн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	Монгол улсын геологийн салбарын улсын зөвлөгөөн зохион байгуулах зардал	30,000.0	26,940.7
19	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	1:25000-ын масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага хэвлэх	2,000.0	-
20	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах, хэвлэн нийтлэх	1:50000-ын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хэвлэх зардал	2,000.0	-
21	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж худалдан авах	Хяналтад шаардагдах архивын нэгж үүсгэхэд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, шүүгээ тавиур, хангамж худалдан авах, засварлах зардал	29,000.0	-

22	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах, хэвлэн нийтлэх	Геологийн шинэлэг мэдээлэл бүхий товхимол бэлтгэх /улирал тутам/, хэвлэх зардал	1,000.0	-
23	Салбарын үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	Геологи судалгааны төсөл хэрэгжүүлэгчдийн гэрээний хэрэгжилтийг хангахад чиглэгдсэн бусад зардал	15,855.3	-
24	Салбарын үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	Зүүн өмнөд Азийн гео-шинжлэх ухааны төрийн байгууллагуудын холбооны 2023 оны гишүүнчлэлийн хураамж	35,180.0	35,310.0
25	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх	Магадалшгүй ажлын зардал	9,689.8	
			934,091.0	325,253.7

Түүнчлэн Монголын стратиграфийн комисс, Редакцийн зөвлөл нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулаагүй, төлөвлөгөөний дагуу хийсэн ажлаа хангалтгүй тайлагнасан байна.

Аргачлал хяналтын зардал дансанд 2024 онд 444,943.3 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Байгууллагын даргын 2024 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/07 дугаар тушаалаар батлагдсан төлөвлөгөөнд 47 арга хэмжээнд зориулж 1,149,052.6 мянган төгрөг тусгаснаас нийт 808,064.2 мянган төгрөгийн гүйцэтгэл гарсан байна. Үүнд:

АРГАЧЛАЛ ХЯНАЛТЫН ЗАРДАЛ ДАНСНЫ 2024 ОНЫ ЗАРЦУУЛАЛТ

/мян.төгрөг/

Д/Д	Зардлын ангилал	Төлөвлөгөөнд тусгагдсан бараа, ажил, үйлчилгээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээж авах үйл ажиллагаа	103,781.90	85,966.76
2	МСК-ын үйл ажиллагааны зардал	Монголын стратиграфийн комиссын зардал	146,078.60	109,157.33
3	РЗ-ын үйл ажиллагааны зардал	Редакцын зөвлөлийн зардал	111,948.60	55,632.27
4	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж авах	Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах багаж хэрэгсэл	17,500.00	17,500.00
5	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж авах	Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах хувцас / хавар намар /	19,800.00	19,800.00
6	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж авах	Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах хувцас / өвөл /	19,800.00	19,800.00
7	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж авах	Геологийн судалгааны тайланг архивлахад шаардагдах зардал	18,000.00	18,000.00
8	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Эрүүл мэндийн шинжилгээ	14,000.00	12,000.00

9	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Эм эмнэлгийн хэрэгсэл	14,681.90	14,000.00
10	Геологийн судалгааны ажлыг чанартай гүйцэтгэсэн гүйцэтгэгчийг урамшуулан шагнах	Үр дүнгийн тайланг онцсайн хамгаалсан гүйцэтгэгчид олгох зардал	15,000.00	-
11	Шинжээчийн зардал	Үр дүнгийн тайланд шүүмж бичүүлэх	180,293.46	52,800.00
12	ЭБМЗ-ийн үйл ажиллагааны зардал	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн улсын төсвийн санхүүжилттэй	72,704.18	56,829.44
13	Салбарын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах	Геологийн салбарын хууль, тогтоомжийг олон улсад сурталчлах, олон улсын туршлага судлах зардал	40,000.00	60,047.74
14	Хурал, зөвлөгөөн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	Монгол Улсад Үндэсний геологийн алба үүсэн байгуулагдсаны 85 жилийн ойн арга хэмжээг зохион байгуулах зардал	30,000.00	87,385.60
15	Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, цахим болон хээрийн сургалт зохион байгуулах	Геологичдын ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулах зардал	76,188.00	24,504.47
16	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэхээр дээж, сорьц авах, лабораторийн шинжилгээ хийлгэх зардал	5,000.00	461.73
17	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Тайлан мэдээ хүлээн авах, хяналт шалгалтын цахимжилт	19,500.00	-
18	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	Гео экологийн заавар, зөвлөмж боловсруулах	10,796.00	-
19	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага боловсруулах зардал	19,800.00	-
20	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж худалдан авах	Шинжлэх ухаан, технологийн санд хадгалагдаж байгаа Байгалийн шинжлэх ухаан, технологийн судалгааны ажлын тайлангуудыг Геологийн баримтын төв архивд шилжүүлэх зардал	19,500.00	19,500.00
21	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж худалдан авах	ШУТИС-ийн Геологи, уул уурхайн сургуулийн Эрдэс баялгийн музейн урсгал зардал	15,000.00	15,000.00
22	Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, цахим болон хээрийн сургалт зохион байгуулах	Геологийн судалгаа-шинжилгээний төв ТӨҮГ болон Үйлдвэрлэлийн геологичдыг дэмжсэн сургалтын зардал	19,000.00	5,600.00
23	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах, хэвлэн нийтлэх	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага хэвлэх	2,000.00	-

24	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах, хэвлэн нийтлэх	1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хэвлэх зардал	2,000.00	-
25	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах	Нэр томьёоны толь бичиг гаргах /сэдэв тус бүрд/	66,400.00	66,400.00
26	Салбарын үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	Геологийн судалгааны төсөл хэрэгжүүлэгчдийн гэрээний хэрэгжилтийг хангахад чиглэгдсэн бусад зардал эрх зүйн маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх орон нутагтай хамтран ажиллах	15,000.00	-
27	Арга аргачлал, норм дүрэм, заавар боловсруулах, хэвлэн нийтлэх	Геологийн шинэлэг мэдээлэл бүхий товхимол бэлтгэх /улирал тутам/, хэвлэх зардал	1,000.00	-
28	Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж худалдан авах	Хяналтад шаардагдах архивын нэгж үүсгэхэд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, шүүгээ тавиур, хангамж худалдан авах, засварлах зардал	13,000.00	12,800.00
29	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээн авах	Бичиг хэрэг	6,400.00	6,500.00
30	Салбарын үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	Зүүн өмнөд Азийн гео-шинжлэх ухааны төрийн байгууллагуудын холбооны 2024 оны гишүүнчлэлийн хураамж	35,180.00	34,270.00
31	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх	Магадлашгүй ажлын зардал	19,700.00	14,108.86
		НИЙТ	1,149,052.65	808,064.19

Төлөвлөгөөнд нэр томьёоны толь бичиг гаргах ажлыг сэдэв тус бүрээр задлан оруулсан, бэлтгэл ажил хангагдаагүй ажлуудыг төлөвлөсөн, аргачлал хяналтын зардал данснаас зориулалт бусаар тухайлбал ШУТИС-ийн Эрдэс баялгийн музейн урсгал зардал 15.0 сая төгрөг, албан хаагчдад витаминжуулалт, вакцинд зориулж 14.0 сая төгрөг зарцуулжээ.

Түүнчлэн хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах багаж хэрэгсэлд үүргэвч, борооноос хамгаалах хаалт зэргийг ажиллаж байсан орон тооноос хэтрүүлэн авч 17.5 сая төгрөгийн шаардлагагүй худалдан авалтыг хийсэн, хээрийн шуурхай хяналтын хувцас авахад зориулан шууд худалдан авалт хийхээр босго үнэд тааруулан 39.6 сая төгрөгийг хоёр арга хэмжээ болгон хувааж төлөвлөсөн, зах зээлийн үнээс хэт өндөр үнэ бүхий хувцсыг байгууллагын нийт ажиллаж байсан орон тооноос хэтрүүлэн худалдан авчээ.

Аргачлал хяналтын зардлыг санхүүжүүлэх төлөвлөгөөнд “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын 3.2.18, 3.2.19 заалтыг үндэслэн төлөвлөж, зориулалтын дагуу зарцуулах шаардлагатай.

1.3 ӨМНӨ ХИЙГДСЭН АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Тус байгууллагын 2023 оны дотоод аудитаар илэрсэн зөрчил, түүний шийдвэрлэлтийг харуулбал:

№	Зөвлөмжийн утга	Хэрэгжилт
1	Худалдан авах ажиллагааны 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан тендер шалгаруулалтыг төлөвлөсөн хугацаанд зохион байгуулах. Худалдан авах ажиллагааг төлөвлөхдөө ажлын даалгавар, зураг төсөвтэй бараа, ажил, үйлчилгээг тусгах.	Аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг ТБОНӨХББАҮХАТХуулийн босго үнийг баримтлан байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд бүрэн тусгаагүй байна. Хэрэгжилт 50%
2	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасны дагуу батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг жил бүрийн 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн дотор бүрэн дуусгах, төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэн босго үнийг баримтлан цахим дэлгүүрийн худалдан авалтыг нэмэгдүүлэх.	Үндэсний геологийн албаны худалдан авах ажиллагааны 2024 оны төлөвлөгөөнөөс харахад Урсгал зардал, Мэдээлэл технологи, Багаж хэрэгсэл, “Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах хувцас /хавар, намар, өвөл/ бараа, ажил үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг 2, 3 дугаар улиралд эхлүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Цаашид төлөвлөлтийг 1 дүгээр улиралд багтааж төлөвлөхөөр зохион байгуулах шаардлагатай. Хэрэгжилт 70%
3	Геологийн судалгааны төслүүдийн барьцаа хөрөнгө, гүйцэтгэлийн баталгаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахад хүрэлцэхгүй байгааг анхаарч, журамд өөрчлөлт оруулах.	“Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын төсөлд санал тусгаагүй. Хэрэгжилт 0%

Тус байгууллагын 2024 оны дотоод аудитаар илэрсэн зөрчил, түүний шийдвэрлэлтийг харуулбал:

№	Зөвлөмжийн утга	Хэрэгжилт
1	Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль болон холбогдох шийдвэрийг мөрдөж ажиллах, төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар зарцуулах, удирдлагаас тавих хяналтыг сайжруулах.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.
2	Албан томилолтыг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа тухай бүр мөнгөн урьдчилгааны тайланг гаргуулж хэвших.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.
3	Шилэн дансны дутуу мэдээлсэн мэдээллүүдийг нөхөж оруулах.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.

1.3 ӨМНӨ ХИЙГДСЭН АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Тус байгууллагын 2023 оны дотоод аудитаар илэрсэн зөрчил, түүний шийдвэрлэлтийг харуулбал:

№	Зөвлөмжийн утга	Хэрэгжилт
1	Худалдан авах ажиллагааны 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан тендер шалгаруулалтыг төлөвлөсөн хугацаанд зохион байгуулах. Худалдан авах ажиллагааг төлөвлөхдөө ажлын даалгавар, зураг төсөвтэй бараа, ажил, үйлчилгээг тусгах.	Аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг ТБОНӨХББАҮХАТХуулийн босго үнийг баримтлан байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд бүрэн тусгаагүй байна. Хэрэгжилт 50%
2	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасны дагуу батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг жил бүрийн 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн дотор бүрэн дуусгах, төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэн босго үнийг баримтлан цахим дэлгүүрийн худалдан авалтыг нэмэгдүүлэх.	Үндэсний геологийн албаны худалдан авах ажиллагааны 2024 оны төлөвлөгөөнөөс харахад Урсгал зардал, Мэдээлэл технологи, Багаж хэрэгсэл, "Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах хувцас /хавар, намар, өвөл/ бараа, ажил үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг 2, 3 дугаар улиралд эхлүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Цаашид төлөвлөлтийг 1 дүгээр улиралд багтааж төлөвлөхөөр зохион байгуулах шаардлагатай. Хэрэгжилт 70%
3	Геологийн судалгааны төслүүдийн барьцаа хөрөнгө, гүйцэтгэлийн баталгаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахад хүрэлцэхгүй байгааг анхаарч, журамд өөрчлөлт оруулах.	"Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох" журмын төсөлд санал тусгаагүй. Хэрэгжилт 0%

Тус байгууллагын 2024 оны дотоод аудитаар илэрсэн зөрчил, түүний шийдвэрлэлтийг харуулбал:

№	Зөвлөмжийн утга	Хэрэгжилт
1	Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль болон холбогдох шийдвэрийг мөрдөж ажиллах, төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар зарцуулах, удирдлагаас тавих хяналтыг сайжруулах.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.
2	Албан томилолтыг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа тухай бүр мөнгөн урьдчилгааны тайланг гаргуулж хэвших.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.
3	Шилэн дансны дутуу мэдээлсэн мэдээллүүдийг нөхөж оруулах.	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны нэгдүгээр улиралд ирүүлсэн боловч биелэлтийг эхний хагас жилийн байдлаар ирүүлээгүй.

4.3 ИЛЭРСЭН АСУУДЛУУД

2023 он:

Илэрсэн асуудал 1	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаагүй.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: 2023 онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж хоолны төлбөр, цайны зардалд 11,313,560 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур: Төсвийн тухай 16 дугаар зүйл 16.5.1 “төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.4 “хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад”.	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Төсвийг үр ашиггүй, дотоод хяналтгүй зарцуулах эрсдэл үүснэ.	
Зөвлөмж: Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон холбогдох шийдвэрийг мөрдөж ажиллах, төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар зарцуулах.	

Илэрсэн асуудал 2	Аргачлал хяналтын зардал данснаас арга хэмжээг санхүүжүүлэхдээ худалдан авах ажиллагааны тухай хууль, журмыг мөрдөөгүй, шууд гэрээ байгуулжээ.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: Аргачлал хяналтын зардлаас албан томилолтын зардалд 2023 онд 64,179,400 төгрөгийг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа томилолтын гүйцэтгэл, мөнгөн урьдчилгааны тайлан, анхан шатны баримтын иж бүрдэл зэрэгт хяналт хэрэгжүүлээгүй байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур/: Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйл 16.5.2 “батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх зааврын 6 дугаар зүйлийн 2. “Мөнгөн урьдчилгааны тайлан НХМаягт ТМ-2 Мөнгөн урьдчилгааны тайлан нь гадаад, дотоод албан томилолт, хангамжийн урьдчилгаа гэх мэт бүх төрлийн мөнгөн урьдчилгааны гүйцэтгэлийг тайлагнах үндсэн баримт юм. Урьдчилгаа авагчийн гаргасан гүйцэтгэл ба олгосон урьдчилгаа, холбогдох анхан шатны баримттай нь харьцуулан нягтлан бодогч урьдчилгаа тайланг хянах ба илүү, дутуу зарцуулалтыг урьдчилгааны зориулалт тус бүрээр гаргана.	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Хууль болон тушаалын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Бүртгэлээр тавих хяналт сулрах.	
Зөвлөмж: Албан томилолтыг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа тухай бүр мөнгөн урьдчилгааны тайланг гаргуулж, бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах.	

Илэрсэн асуудал 3	Монголын Стратиграфийн комиссын ажиллах дүрмийн хэрэгжилт хангалтгүй байна.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: Монголын Стратиграфийн комисс 2023 онд стратиграфийн чиглэлээр геологичдын хурал, зөвлөгөөнийг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулж тухайн жилийн ажлын үр дүнг танилцуулаагүй, Үндэсний геологийн алба нь комиссын тайлан болон холбогдох шийдвэрийг төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүр хүргүүлэх ажлыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур: “Монголын Стратиграфийн комиссын ажиллах дүрэм”-ийн 4.5 “Улсын болон олон улс, бүс нутгийн хэмжээнд стратиграфийн чиглэлээр геологичдын хурал, зөвлөгөөнийг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах, дэмжих оролцох тухайн жилийн ажлын үр дүнг танилцуулж, шийдвэрийг сурталчлах, хэрэгжүүлэх аргачлалыг тодорхойлно”, 5.6 “Комисс нь үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг жилийн эцэст Үндэсний геологийн албанд, тус албан нь нэгдсэн тайлан, холбогдох шийдвэрийг төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүрийн нэгдүгээр улиралд багтаан хүргүүлнэ”	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Дүрмийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Ажлын чанарт сөргөөр нөлөөлнө.	
Зөвлөмж: Монголын стратиграфийн комисс нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулж мөрдөх, тайлагналтыг оновчтой тайлагнах, Үндэсний геологийн алба нь тайланг төрийн захиргааны төв байгууллагад цаг хугацаанд нь хүргүүлж байх.	

Илэрсэн асуудал 4	Редакцын зөвлөлийн ажиллах журмын хэрэгжилт хангалтгүй байна.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: “Редакцын зөвлөлийн 2023 оны төлөвлөгөөг батлуулаагүй байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур: Үндэсний геологийн албаны даргын 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/73 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан “Редакцын зөвлөлийн ажиллах журам”-ын 4.2 “Зөвлөл нь үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсвийн саналыг тухайн оны нэгдүгээр улиралд багтаан Үндэсний геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулан хэрэгжүүлнэ”	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Ажлын чанарт сөргөөр нөлөөлнө.	
Зөвлөмж: Редакцын зөвлөл нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулж мөрдөх.	

2024 он:

Илэрсэн асуудал 5	Геологийн аргачлал хяналтын зардлын төлөвлөгөөнд бэлтгэл ажил хангагдаагүй ажлуудыг тусгаж байна.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: Байгууллагын даргын 2024 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/07 дугаар тушаалаар баталсан аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэх ажил, үйлчилгээг төлөвлөхдөө ажлуудыг хэт задалж олон арга хэмжээг тусгасан, хэрэгжилт гарахгүй ажлуудыг төлөвлөсөн. Үүнд: ❖ Тайлан мэдээ хүлээн авах, хяналт шалгалтын цахимжилт 19,500.0 мянган төгрөг; ❖ 1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага хэвлэх 2,000.0 мянган төгрөг; ❖ 1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хэвлэх зардал 2,000.0 мянган төгрөгийг тус тус төлөвлөгөөнд тусгасан. ❖ Тайлбар бичгийн хадмал толь бичиг хийх ажлыг сэдвийн хүрээнд хэт задалж бичсэн 66,000.0 мянган төгрөг /төлөвлөгөөний 25-41 тусгагдсан/-ийн ажлуудыг хийхээр төлөвлөжээ. 1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хийгдээгүй байхад хэвлэх зардал 2,000.0 мянган төгрөгийг төлөвлөгөөнд тусгасан.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур/: ❖ Аргачлал хяналтын зардлыг төлөвлөхдөө батлагдсан ажлын даалгавар, зураг төсөв бараа, ажил, үйлчилгээг тусгах; ❖ Аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг ТБОНӨХББАҮХАТХуулийн босго үнийг баримтлан байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгаж, зориулалтын дагуу зарцуулна.	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хэрэгжихгүй байна.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Төсвийг үр ашиггүй, дотоод хяналтгүй зарцуулах эрсдэл үүснэ.	
Зөвлөмж: “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын дагуу шаардлагатай ажилд зарцуулах.	

Илэрсэн асуудал 6	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг мөрдөж ажиллаагүй, үр ашиггүй худалдан авалтыг хийсэн.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: ❖ Байгууллагын даргын 2024 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/07 дугаар тушаалаар баталсан аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэх 39,800.0 мянган төгрөгийн	

“Хээрийн шуурхай хяналтад шаардагдах хувцас /хавар, намар, өвөл/-г байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд ТБОНӨХББАҮХАТХуулийн босго үнийг баримтлан харьцуулалтын аргаар зохион байгуулахаар төлөвлөсөн боловч сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулалгүй хуулиа зөрчиж шууд худалдан авалтыг хийжээ. ❖ Өвлийн цагт хээрийн шуурхай хяналтыг зохион байгуулдаггүй бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд ховорхон явах боломжтой байтал өвлийн хувцас захиалан батлагдсан орон тоогоор хийлгэж үр ашиггүй зардал гаргасан. ❖ Ажлын хувцас нь үнийн хувьд зах зээлийн үнээс өндөр байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур/: Байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээг хуулийн дагуу зохион байгуулах; Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4, 13 дугаар зүйл	
Асуудлын үндсэн шалтгаан: Байгууллагын дотоод хяналт, хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байна.	
Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй. Шаардлагатай арга хэмжээнд зарцуулах төсөв хөрөнгө хязгаарлалт үүсэх.	
Зөвлөмж: ➢ “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах; ➢ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Хэмнэлтийн тухай хууль, Сангийн сайдын 2023 оны 250, 254 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам” болон бусад эрх зүйн актын хүрээнд худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах.	

Илэрсэн асуудал 7	Аргачлал хяналтын зардлын данснаас шаардлагагүй худалдан авалтыг хийсэн байна.
Асуудлын ангилал	Нөлөө ихтэй.
Бодит байдал: Аргачлал хяналтын зардал данснаас шаардлагагүй худалдан авалтыг хийж төсвийн хөрөнгийг үргүй зарцуулжээ. Үүнд: ❖ Хээрийн шуурхай хяналт шалгалт хийх 14 албан хаагчдыг 1,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий дархлаа дэмжих витаминь багцад хамруулж нийт 14,000.0 мянган төгрөг, ❖ Хээрийн шуурхай хяналт шалгалт хийхэд ашиглагдах аяны үүргэвч, норхоос хамгаалсан хаалт зэрэг хамтдаа нэг бүрийн үнийг 500.0 мянган төгрөгөөр байгууллагын нийт орон тоогоор авч нийт 17,500.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. ❖ ШУТИС-ийн Эрдэс баялгийн музейн урсгал зардал 15,000.0 мянган төгрөгийг санхүүжүүлсэн. ❖ Худалдаж авсан дархлаа дэмжих витаминь багцын нэг бүрийн үнэ 1,000.0 мянган төгрөг, аяны үүргэвч, норхоос хамгаалсан хаалтын багцын нэг бүрийн үнэ 500.0 мянган төгрөг байгаа нь зах зээлийн үнээс хэт өндөр байна.	
Байх ёстой шаардлага /шалгуур/: Аргачлал хяналтын зардал данснаас “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын 3.2.18, 3.2.19 заалтад тусгагдсан дараах арга хэмжээг санхүүжүүлнэ. Үүнд:	

- ❖ Шуурхай хяналт хийх, хээрийн материал хүлээн авах;
- ❖ Судалгааны ажлын явцад гарсан маргаантай асуудлуудыг шийдвэрлэх;
- ❖ Геологийн судалгааны ажлын арга аргачлал, заавар зөвлөмж, норм боловсруулах, хэвлэн нийтлэх;
- ❖ Хурал зөвлөгөөн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах;
- ❖ Хяналтад шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж худалдан авах;
- ❖ Редакцын зөвлөл, Монголын стратиграфийн комисс, ЭБМЗ-ийн геологийн судалгааны ажил хэлэлцэх салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаа, гишүүд, шинжээчийн зардал;
- ❖ ГСА-ын гүйцэтгэлийг чанартай гүйцэтгэсэн гүйцэтгэгчийг урамшуулан шагнах;
- ❖ Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, танхим, цахим болон хээрийн сургалт зохион байгуулах;
- ❖ Салбарын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчилан таниулах;
- ❖ Мэргэжил арга зүйн зөвлөлдөх хурал зөвлөгөөнд оролцох.

Аргачлал хяналтын зардал данснаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээг ТБОНӨХББАҮХАТХуулийн босго үнийг баримтлан байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгаж, зориулалтын дагуу зарцуулна.

Асуудлын үндсэн шалтгаан:

Байгууллагын дотоод хяналт, хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй, санхүүгийн сахилга бат хангалтгүй байна.

Байгууллагад үзүүлэх нөлөө /үр дагавар/:

Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа геологийн судалгааны төслүүдийн үйл ажиллагаа, үр дүнгийн тайлангийн чанарт нөлөөлөх, Шаардлагатай арга хэмжээнд зарцуулах төсөв хөрөнгө хязгаарлалт үүсэх.

Зөвлөмж:

- “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Сангийн сайдын 2023 оны 250, 254 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам” болон бусад эрх зүйн актын хүрээнд худалдан авалтыг зохион байгуулах.

4.4 НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ

ДҮГНЭЛТ:

2023 оны байдлаар:

1. Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг хангаж ажиллаагүй;
2. Албан томилолтын гүйцэтгэлд удирдлагаас тавих дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж хэвшээгүй;
3. Геологийн судалгааны аргачлал, хяналтын зардлын төлөвлөгөөг төлөвлөхдөө “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журам”-нд заасны дагуу оновчтой төлөвлөх, хэрэгжүүлж болохуйц, үр дүнд суурилан боловсруулах шаардлагатай байна;

4. Монголын стратиграфийн комисс, Редакцын зөвлөл нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулж мөрдөөгүй, тайлагналт хангалтгүй байна.

2024 оны байдлаар:

5. Төлөвлөлт оновчгүй, ойлгомжгүй олон арга хэмжээ (төлөвлөгөөний 25-41)-г тусгасан, бэлтгэл ажил хангагдаагүй хэрэгжихгүй төсөл арга хэмжээг тусгасан;
6. “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмыг зөрчиж зориулалт бусаар санхүүжүүлсэн;
7. Аргачлал хяналтын зардлын төлөвлөгөөнд тусгахдаа шууд худалдан авах босго үнэд нийцүүлэн бараа, ажил үйлчилгээний төсөвт өртгийг жижгэрүүлсэн;
8. Шаардлагагүй худалдан авалтыг хийсэн;
9. Худалдан авалтыг хийхдээ хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэлгүй байгууллагын ажиллаж байсан орон тооноос хэтрүүлэн худалдан авалтыг хийсэн;
10. Аргачлал хяналтын зардал дансны зарцуулалтын тайлан гаргаагүй;
11. Аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж, ажлын үр дүнг дээшлүүлэхэд анхаарахгүй байна.

ЗӨВЛӨМЖ, ЦААШИД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ САНАЛ:

1. Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль болон холбогдох шийдвэрийг мөрдөж ажиллах, төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар зарцуулах;
2. Албан томилолтыг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа тухай бүр мөнгөн урьдчилгааны тайланг гаргуулж хэвших;
3. Журамд тусгасан зардлын ангиллын дагуу бодитой төлөвлөх, байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд бүрэн тусгах;
4. Аргачлал хяналтын зардлаар геологийн төслүүдийн хэрэгжилт, үр дүнг сайжруулахад чиглэсэн, албан хаагчид, төсөл хэрэгжүүлэгчдийн сургах, норм стандартыг шинэчлэх, маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх, тайлан хүлээн авах ажлыг цахимжуулах зэрэг өгөөжтэй ажлыг санхүүжүүлэх;
5. Аргачлал хяналтын зардлыг ангиллын дагуу гүйлгээг бүртгэх, зарцуулалтын тайлан гаргаж, удирдлагын зөвлөлийн хурлаар үр дүнг хэлэлцэж байх;
6. Удирдлагаас тавих дотоод хяналтыг сайжруулах, шаардлагатай бол дотоод хяналтыг нэгж байгуулж ажиллах;
7. Геологийн судалгааны тайланд шүүмж, шинжээчдийн цалин хэт бага байгааг судалж шийдвэрлэх, дагаад тавигдах шаардлага, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх;
8. Төслүүдийн ажлын болон үр дүнгийн тайлангийн чанарт хяналт тавих мэргэжлийн хэлтсүүдийн боловсон хүчнийг нэмэгдүүлэх, бэлтгэхэд анхаарах;
9. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын 3.2.18, 3.2.19 дэх заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж хэвших;
10. Монголын стратиграфийн комисс, Редакцын зөвлөл нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулж хэвших, тухайн жилийн ажлын тайлан, үр дүнг хэлэлцэж хамтын ажиллагааг дүгнэх, цаг хугацаандаа хүргүүлдэг байх, ирэх жилийн төсөв, төлөвлөгөөг батлахад уг дүгнэлтийг үндэслэх;
11. Аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж, ажлын үр дүнг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллах.

ТАНИЛЦСАН:

АҮЭБСайд

ТНБД-ын албан үүргийг

Түр орлон гүйцэтгэгч

Г.Дамдинням

Б.Дашпүрэв

ТАЙЛАН ХЯНАСАН:

ХШУДАГ-ын дарга

Ц.Өнөрнасан

ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН:

ХШУДАГ-ын ахлах шинжээч

И.Баттуяа

ХШУДАГ-ын ахлах шинжээч

Д.Батнайрамдал

ХШУДАГ-ын ахлах мэргэжилтэн

Б.Баттуул

НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА:

ХШУДАГ-ын мэргэжилтэн

Г.Батчимэг

ТАНИЛЦСАН:

Үндэсний геологийн албаны дарга

Н.Мөнхбилэг

**ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2023 оны 02 сарын 28 өдөр

Дугаар 4/08

Улаанбаатар хот

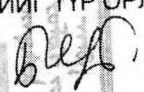
Геологийн судалгааны ажлын 2023 оны
аргачлал, хяналтын төлөвлөгөө, төсөв
батлах тухай

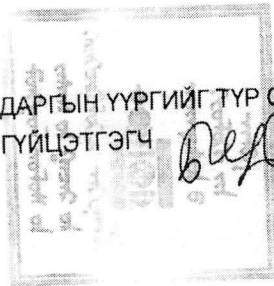
Монгол Улсын Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.8 дахь хэсэг, Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журмын 3 дугаар зүйлийн 3.14, 3.16 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх геологийн судалгааны ажлын аргачлал, хяналтын зардлын 2023 оны нэгдсэн төсвийг 1 дүгээр, хээрийн шуурхай хяналт хийх, хээрийн материал хүлээн авах ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2 дугаар, Монголын Стратиграфийн комиссын 2023 оны үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 3 дугаар, Редакцийн зөвлөлийн үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 4 дүгээр, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн геологийн судалгааны асуудал хэлэлцэх салбар хуралдааны 2023 оны үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 5 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Геологийн судалгааны ажлын 2023 оны аргачлал, хяналтын зардлыг Үндэсний геологийн албаны геологийн судалгааны ажлын аргачлал, хяналтын зардлаас санхүүжүүлэхийг ахлах нягтлан /Э.Мягмарсайхан/-д даалгасугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг төрийн захиргаа удирдлагын хэлтсийн дарга /С.Шинэ-од/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.УЯНГА

100404 876

А/08... дугаар/дүгээр/ тушаалын 1 дүгээр
хавсралт

Геологийн судалгааны аргачлал, хяналтын зардлын 2023 оны нэгдсэн төсөв

/төгрөгөөр/

№	Зардлын төрөл	Төлөвлөгөө
Орлого		
1	Төвлөрүүлэлт	934,091,194
Нийт дүн		934,091,194
Зарлага		
1	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээж авах үйл ажиллагааны зардал	201,148,000
2	Монголын стратиграфийн комиссын зардал	86,800,000
3	Редакцийн зөвлөлийн зардал	31,980,000
4	Геологийн судалгааны ажилд хяналт тавихад шаардлагатай багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж	12,970,000
5	Эрүүл, аюулгүй ажиллагаа болон үйл ажиллагаа сайжруулахад чиглэгдсэн үйл ажиллагаа	22,250,000
6	Үр дүнгийн тайланг онцсайн хамгаалсан гүйцэтгэгчид олгох зардал	15,000,000
7	Үр дүнгийн тайланд шүүмж бичүүлэх	70,000,000
8	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн улсын төсвийн санхүүжилттэй судалгаа хэлэлцэх салбар зөвлөлийн зардал	58,000,000
9	Геологийн салбарын хууль, тогтоомжийн төслийг боловсруулан танилцуулах, санал авах хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	8,000,000
10	Геологичдын мэргэжил дээшлүүлэх практик сургалт-Шинэ дэвшилтэт программ хангамж ашиглалт, зураглал, эрлийн дадлагажих сургалт	32,000,000
	Геологчдийн ажил мэргэжлийн уралдааныг зохион байгуулах зардал	76,188,000
11	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрэхээр дээж, сорьц авах, лабораторийн шинжилгээ хийлгэх зардал	3,000,000
12	Тайлан мэдээ хүлээж авах үйл ажиллагаа болон хяналт шалгалтын цахимжилт	49,000,000
13	Гео экологийн заавар, зөвлөмж боловсруулах	45,000,000
14	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага боловсруулах зардал	45,000,000
15	1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчол зохиох	50,000,000
16	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй төслүүдийн талаар орон нутагтай хамтран ажиллах зардал/маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх г.м/	3,000,000
18	Монгол улсын геологийн салбарын улсын зөвлөгөөн зохион байгуулах зардал	30,000,000
19	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага хэвлэх	2,000,000
20	1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хэвлэх зардал	2,000,000
21	Хяналтад шаардагдах архивын нэгж үүсгэхэд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, шүүгээ тавиур, хангамж худалдан авах, засварлах зардал	29,000,000
22	Геологийн шинэлэг мэдээлэл бүхий товхимол бэлтгэх (упирал тутам), хэвлэх зардал	1,000,000
23	Геологи судалгааны төсөл хэрэгжүүлэгчдийн гэрээний хэрэгжилтийг хангахад чиглэгдсэн бусад зардал	15,885,370
24	Зүүн өмнөд Азийн гео-шинжлэх ухааны төрийн байгууллагуудын холбооны 2023 оны гишүүнчлэлийн хураамж	35,180,000
25	Марадлашгүй ажлын зардал	9,689,824
Нийт дүн		934,091,194

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГЫН ТУШААЛ

2024 оны 02 сарын 26 өдөр

Дугаар А/07

Улаанбаатар хот

Геологийн судалгааны ажлын 2024 оны
аргачлал, хяналтын төлөвлөгөө, төсөв
батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журмын 3 дугаар зүйлийн 3.14, 3.16 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх геологийн судалгааны ажлын аргачлал, хяналтын зардлын 2024 оны нэгдсэн төсвийг 1 дүгээр, Хээрийн шуурхай хяналт хийх, хээрийн материал хүлээн авах ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2 дугаар, Монголын Стратиграфийн комиссын 2024 оны үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 3 дугаар, Редакцын зөвлөлийн үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 4 дүгээр, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн геологийн судалгааны асуудал хэлэлцэх салбар хуралдааны 2024 оны үйл ажиллагаа, цалингийн төсвийг 5 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Геологийн судалгааны ажлын 2024 оны аргачлал, хяналтын зардлыг Үндэсний геологийн албаны геологийн судалгааны ажлын аргачлал, хяналтын зардлаас санхүүжүүлэхийг ахлах нягтлан /Э.Мягмарсайхан/-д даалгасугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсийн дарга /С.Шинэ-од/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Б.МӨНХТӨР

182401 00062

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны
 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн
 А/07 дугаар тушаалын хавсралт 1

Геологийн судалгааны аргачлал, хяналтын зардлын 2024 оны нэгдсэн төсөв

/төгрөгөөр/		
№	Зардлын төрөл	Төлөвлөгөө
Орлого		
1	Төвлөрүүлэлт	1,149,052,645
Нийт дүн		1,149,052,645
Зарлага		
1	Шуурхай хяналт, хээрийн материал хүлээж авах үйл ажиллагааны зардал	103,781,900
2	Монголын стратиграфийн комиссын зардал	146,078,600
3	Редакцийн зөвлөлийн зардал	111,948,600
4	Хээрийн шуурхайн хяналтанд шаардагдах багаж хэрэгсэл	17,500,000
5	Хээрийн шуурхай хяналтанд шаардагдах хувцас /хавар намар/	19,800,000
6	Хээрийн шуурхай хяналтанд шаардагдах хувцас /өвөл/	19,800,000
7	Геологийн судалгааны тайланг архивлахад шаардагдах зардал	18,000,000
8	Эрүүл мэндийн шинжилгээ	14,000,000
9	Эм эмнэлгийн хэрэгсэл	14,681,900
10	Үр дүнгийн тайланг онцсайн хамгаалсан гүйцэтгэгчид олгох зардал	15,000,000
11	Үр дүнгийн тайланд шүүмж бичүүлэх	180,293,464
12	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн улсын төсвийн санхүүжилттэй судалгаа хэлэлцэх салбар зөвлөлийн зардал	72,704,181
13	Геологийн салбарын хууль, тогтоомжийг олон улсад сурталчилах, олон улсын туршлага судлах зардал	40,000,000
14	Монгол Улсад Үндэсний геологийн алба үүсгэн байгуулагдсаны 85 жилийн ойн арга хэмжээг зохион байгуулах зардал	30,000,000
15	Геологчдийн ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулах зардал	76,188,000
16	Геологийн судалгааны явцад гарсан маргаантай асуудлыг шийдвэрлэхээр дээж, сорьц авах, лабораторийн шинжилгээ хийлгэх зардал	5,000,000
17	Тайлан мэдээ хүлээж авах үйл ажиллагаа болон хяналт шалгалтын цахимжилт	19,500,000
18	Гео экологийн заавар, зөвлөмж боловсруулах	10,796,000
19	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага боловсруулах зардал	19,800,000
20	Шинжлэх ухаан, технологийн санд хадгалагдаж байгаа Байгалийн шинжлэх ухаан, технологийн судалгааны ажлын тайлангуудыг Геологийн баримтын төв архивт шилжүүлэн авахтай холбоотой зардал	19,500,000
21	ШУТИС-ийн Геологи, уул уурхайн сургуулийн Эрдэс баялгийн музейн урсгал зардал	15,000,000
22	"Геологийн судлагаа-шинжилгээний төв" ТӨҮГ болон Үйлдвэрлэлийн геологиудыг дэмжсэн сургалтын зардал	19,000,000
23	1:25000-ны масштабын геологийн зураглал хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлага хэвлэх	2,000,000
24	1:50000-ны геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилтай холбоотой зардлын норм, нормчлол хэвлэх зардал	2,000,000
25	Геодинамик, хавтангийн тектоник, далайн геологи	18,900,000

26	Структур геологи, ерөнхий геологи	3,000,000
27	Магмын чулуулаг	5,000,000
28	Геохронологи, геоморфологи, неотектоник, дөрөвдөгчийн геологи	3,000,000
29	Геохими, петрологи, петрохими	2,000,000
30	Нүүрс, газрын тос, хий, хүлэр, шатдаг занар	5,000,000
31	Гидрогеологи, инженер геологи, геоэкологи	3,000,000
32	Геофизик	4,000,000
33	Ашигт малтмал, металлогени, эрэл хайгуул, арга аргачлал	1,000,000
34	Палеонтологи, палеозоологи	4,500,000
35	Минераген, минералогии, петрографи, лаборатори	3,000,000
36	Палеоботаник /дээд, доод ургамал/	3,000,000
37	Метаморфизм, литологи	3,000,000
38	Зураглал, эрэл	3,000,000
39	Өрөмдлөгийн салбарын нэр томьёо	2,000,000
40	Стратиграфи	2,000,000
41	Нэр томьёоны хэл зүйн хяналт	1,000,000
42	Геологи судалгааны төсөл хэрэгжүүлэгчдийн гэрээний хэрэгжилтийг хангахад чиглэгдсэн бусад зардал /эрх зүйн маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх орон нутагтай хамтран ажиллах г.м/	15,000,000
43	Геологийн шинэлэг мэдээлэл бүхий товхимол бэлтгэх (улирал тутам), хэвлэх зардал	1,000,000
44	Хяналтад шаардагдах архивын нэгж үүсгэхэд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, шүүгээ тавиур, хангамж худалдан авах, засварлах зардал	13,000,000
45	Бичиг хэрэг	6,400,000
46	Зүүн өмнөд Азийн гео-шинжлэх ухааны төрийн байгууллагуудын холбооны 2024 оны гишүүнчлэлийн хураамж	35,180,000
47	Магадлашгүй ажлын зардал	19,700,000
Нийт дүн		1,149,052,645

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБА

Үйлдвэрчний эвлэлийн гудамж 37, 29 дүгээр хороо,
Сонгинохайрхан дүүрэг, Улаанбаатар хот, 18072

Утас: 7018 1208, 7018 1447, 7018 1206,

Цахим шуудан: info@ngs.gov.mn,

Цахим хуудас: www.ngs.gov.mn

2025. 11. 25 № *1/832*

танай _____-ны № _____-т

**АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС
БАЯЛГИЙН ЯАМАНД**

Тус албаны 2023-2024 оны геологийн судалгааны
"Аргачлал хяналтын зардал данс"-ны зарцуулалтын
гүйцэтгэлд хийсэн хяналт шалгалтын зөвлөмжийн дагуу
зөрчил арилгах, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга
хэмжээний төлөвлөгөөг хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Н.МӨНХБИЛЭГ

182505

833

Үндэсний геологийн албаны 2025 оны
11 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 1/832
дугаартай албан бичгийн хавсралт

АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛАГИЙН ЯАМНЫ
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН
ЗӨВЛӨМЖИЙН ДАГУУ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АУДИТ-ын нэр: Үндэсний геологийн албаны Геологийн судалгааны “Аргачлал хяналтын зардал данс”-ны зарцуулалтад хийсэн хяналт шалгалт;
Хамрах хугацаа: 2023-2024 он

№	Зөвлөмж	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хариуцагч нэгж	Хэрэгжүүлэх хугацаа
1	Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль болон холбогдох шийдвэрийг мөрдөж ажиллах, төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар зарцуулах;	Ахлах нягтлан бодогчийн 2026 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд дээрх зөвлөмжийн дагуу төлөвлөгөө боловсруулж мөрдөж ажиллана;	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир	2026 оны I улиралд
2	Албан томилолтыг ажилтнуудын харилцах дансанд шилжүүлсний дараа тухай бүр мөнгөн урьдчилгааны тайланг гаргуулж хэвших;	Мөнгөн урьдчилгааны тайланг тухай бүр гаргаж хэвшинэ.	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир	2026 оны I-II улиралд
3	Журамд тусгасан зардлын ангиллын дагуу бодитой төлөвлөх, байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд бүрэн тусгах;	2022 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн “Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журам”-д тусгасан зардлын ангиллын дагуу 2026 оны Аргачлал хяналтын зардлын төсөв, төлөвлөгөөнд санал боловсруулж тусгаж ажиллана;	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир	2026 оны I-II улиралд
4	Аргачлал хяналтын зардлаар геологийн төслүүдийн хэрэгжилт, үр дүнг сайжруулахад чиглэсэн, албан хаагчид, төсөл хэрэгжүүлэгчдийн сургах, норм стандартыг шинэчлэх, маргаантай асуудлыг шийдвэрлэх, тайлан хүлээн	- Улсын төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх “Геологи, хайгуулын судалгааны ажил”-ын 2025 оны тендерт “Тера бит нет” ХХК шалгарч “Мэдээллийн системийн программ хангамж-2025” ажлыг эхлүүлсэн. Цаашид	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир Т.Шихихутаг	2026 оны I-II улиралд

	авах ажлыг цахимжуулах зэрэг өгөөжтэй ажлыг санхүүжүүлэх;	сар бүрийн ажлын гүйцэтгэлийг уг цахим системээр хүлээн авах ба 2026 оны аргачлал хяналтын зардлын төсөв, төлөвлөгөөнд тухайн программтай холбоотой лиценз сунгалт, хөгжүүлэлт зэрэг программ ашиглахтай холбоотой нэмэлт төлбөрүүдийг тусган ажиллана. - Геологи, хайгуулын судалгааны ажлын норм, стандартыг шинэчлэн батлуулахаар ШУТИС-ийн эрдэмтэн багш нар ажиллаж байгаа бөгөөд ҮГА нь шаардлагатай тоон мэдээллийг гаргаж өгсөн бөгөөд 2026 оны 02 дугаар улиралд багтаан стандартыг батлуулж үйл ажиллагаандаа ашиглана;		
5	Аргачлал хяналтын зардлыг ангиллын дагуу гүйлгээг бүртгэх, зарцуулалтын тайлан гаргаж, удирдлагын зөвлөлийн хурлаар үр дүнг хэлэлцэж байх;	Аргачлал хяналтын зардлын зарцуулалтын тайланг сар бүр нэгтэн гаргаж, удирдлагын зөвлөлийн хуралд 2025 оны V улиралд явцын талаар, 2026 оны I улиралд үр дүнг тус тус хэлэлцүүлнэ;	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир	2025 оны V-улиралд 2026 оны I- улиралд
6	Удирдлагаас тавих дотоод хяналтыг сайжруулах, шаардлагатай бол дотоод хяналтыг нэгж байгуулж ажиллах;	Засгийн газрын 2025 оны 52 дугаар тогтоол, АҮЭБСайдын 2025 оны А/169 дугаар тушаалын хүрээнд Үндэсний геологийн албаны бүтэц, орон тоог шинэчлэх ажлыг зохион байгуулах;	ТЗУХ Ч.Наранцэцэг	2025 оны IV - 2026 оны I улирал
7	Геологийн судалгааны тайланд шүүмж, шинжээчдийн цалин хэт бага байгааг судалж шийдвэрлэх, дагаад тавигдах шаардлага, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх;	ЭБМЗ-ийн дүрэмд өөрчлөлт оруулах саналыг боловсруулж танилцуулна.	ГСХ Х.Ганхуяг	2026 оны I- улиралд
8	Төслүүдийн ажлын болон үр дүнгийн тайлангийн чанарт хяналт тавих, мэргэжлийн хэлтсүүдийн боловсон хүчнийг нэмэгдүүлэх, бэлтгэхэд анхаарах;	Мэргэжлийн болон захиргаа, үйлчилгээний хэлтсүүдийн хүний нөөц, орон тоог нэмэгдүүлэх чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээг авах.	ТЗУХ Ч.Наранцэцэг	2026 он
9	Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох” журмын 3.2.18, 3.2.19 дэх заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж хэвших;	Салбарын хүний нөөцийг давтан сургах, дадлагажуулах, албан хаагчдыг сургалтад хамруулах ажлыг байгууллагын сургалтын төлөвлөгөөнд тусгаж батлуулах. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлнэ.	ТЗУХ Ц.Эрдэнэ-Очир Ч.Наранцэцэг	2026 оны I улирал

10	Монголын стратиграфийн комисс, Редакцын зөвлөл нь жил бүрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Үндэсний Геологийн албаар хянуулж, төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулж хэвших, тухайн жилийн ажлын тайлан, үр дүнг хэлэлцэж хамтын ажиллагааг дүгнэх, цаг хугацаандаа хүргүүлдэг байх, ирэх жилийн төсөв, төлөвлөгөөг батлахад уг дүгнэлтийг үндэслэх;	Монголын стратиграфийн комисс болон Редакцын зөвлөлийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хянаж, батлуулах; Монголын стратиграфийн комисс, Редакцын зөвлөлийн үйл ажиллагааны тайланг хэлэлцэж хамтын ажиллагааг дүгнэх;	ГМТ ГСХ	2025 оны V-улиралд 2026 оны I- улиралд
11	Аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж, ажлын үр дүнг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллах;	Аудитаас өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг Удирдлагын зөвлөлийн хурлаар 2025 оны V улиралд явцын талаар, 2026 оны I улиралд үр дүнг тус тус хэлэлцүүлэх;	ТЗУХ Б.Батлхагва	2025 оны V-улиралд 2026 оны I- улиралд

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБА
--OOOOOOOO--

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 07/799
танай _____-ны № _____-т

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ П.БАТЦАЦРАЛ ТАНАА

2025.03.24
ТЗХ-Т
[Signature]

Аудитын тайлан хүргүүлэх тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу төсвийн шууд захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан, гэрчилгээг хүргүүлж байна.

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ." гэж заасны дагуу Үндэсний аудитын газарт ирүүлж, биелэлтийг ханган ажиллахыг зөвлөж байна.

Аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, хүргүүлсэн албан шаардлага, өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь биелүүлээгүй бол Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1-д "Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно", 42.2-т "Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан, энэ хуулийн 20.5-д заасан төлөвлөгөөг ирүүлээгүй нь тухайн албан хаагчийг ажлаас халах сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно" гэж тус тус заасныг анхаарч ажиллана уу.

Хавсралт хуудастай.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2025/275/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 260512 Цахим хаяг: Natsagdorjs@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэзул
Утас: 261628 Цахим хаяг: erdenezulb@audit.gov.mn

Улаанбаатар хот
2025 он

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	16
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	22
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
МУЗГ	Монгол Улсын Засгийн газар
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ П.БАТЦАЦРАЛ ТАНАА

2025.02.25 № 07/790
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Үндэсний геологийн албаны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 3,401,739.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд шинж чанарын хувьд материаллаг, дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна. Тухайлбал:

- Гэрээний хугацаа дуусаад 10-12 жил болсон 1,124,480.7 мянган төгрөгийн геологийн судалгаа, шинжилгээний 2 ажил өнөөг хүртэл хэрэгжиж дуусаагүй;
- Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй геологийн ажлын техник хяналтын зардлыг бүртгэх тодорхой бодлого баталж, мөрдөөгүй, нэр бүхий 4 ажлын 1,802,523.6 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлийг санхүүгийн тайланд дутуу тайлагнасан;
- Урсгал зардлаас бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авахдаа холбогдох хууль журмыг мөрдөөгүй нийт 283,235.4 мянган төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1, 16.5.2, 16.5.6, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.4, 14 дүгээр зүйлийн 14.4, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай

хуулийн 3.1 дэх заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар нийт 39,240,799.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 26 геологийн судалгаа шинжилгээний ажлыг гүйцэтгэж, эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн дүгнэлт гаргуулан, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын тушаалаар баталгаажуулж, биет бус хөрөнгөнд бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Үндэсний геологийн алба нь Геологийн баримтын төв архиваас судалгааны тайлан уншлага, тайлан хэвлэх, хувилах, гео мэдээллийн төвөөс мэдээлэл боловсруулах үйлчилгээ үзүүлэн, нийт 289,266.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2020-2024 онд 77,369,9 км.кв талбайд хэрэгжиж буй 20 төслийн үр дүнг хүлээн авч, Монгол Улсын эрдэс баялгийн мэдээллийн санд бүртгүүлж, Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 47.9 хувийг хамруулсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

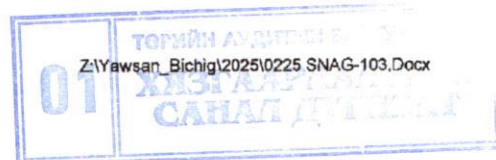
Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	100,234,165,725.00	101,131,952,778.49
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3,051,225,618.51	17,846,711,335.65
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	3,051,225,618.51	17,846,711,335.65
31210	Төгрөг	3,051,225,618.51	17,846,711,335.65
31211	Төрийн сангийн харилцах	3,051,225,618.51	17,846,711,335.65
33	АВЛАГА	811,259.76	16,726,050.25
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	811,259.76	-
33500	Бусад авлага	-	16,726,050.25
33510	Байгууллагаас авах авлага	-	16,726,050.25
34	УРЬДЧИЛГАА	97,087,836,687.97	83,123,336,288.41
34600	Урьдчилж гарсан зардал	97,083,492,319.97	83,043,114,288.41
34710	Урьдчилгаа тооцоо	4,344,368.00	80,222,000.00
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	-	51,770,000.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	4,344,368.00	28,452,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	94,292,158.76	145,179,104.18
35400	Хангамжийн материал	94,292,158.76	145,179,104.18
35410	Бичиг хэргийн материал	8,106,600.00	3,149,500.00
35420	Аж ахуйн материал	56,581,845.39	46,758,641.39
35440	Түлш, шатах тослох материал	131,800.00	2,579,478.00
35470	Бусад хангамжийн материал	29,471,913.37	92,691,484.79
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	94,198,527,975.33	132,984,666,231.05
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	94,198,527,975.33	132,984,666,231.05
39200	Биет хөрөнгө	2,829,522,697.60	2,411,586,957.02
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,319,344,356.41	2,319,344,356.41
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(847,010,187.33)	(888,370,590.93)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	177,500,000.00	162,200,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(160,833,333.36)	(148,866,666.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,870,372,442.37	1,898,356,112.37
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(736,599,010.02)	(1,151,445,883.33)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	304,702,796.80	353,177,596.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(171,518,468.18)	(204,233,244.65)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	83,381,741.38	83,381,741.38
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,817,640.47)	(11,956,464.31)
39300	Биет бус хөрөнгө	91,369,005,277.73	130,573,079,274.03
39301	Програм хангамж	291,676,140.00	291,676,140.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(198,941,760.00)	(235,372,380.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	91,276,270,897.73	130,516,775,514.03
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	194,432,693,700.33	234,116,619,009.54
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,456,084,644.68	2,457,462,308.75
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,456,084,644.68	2,457,462,308.75
41300	Өглөг	2,456,084,644.68	2,457,462,308.75
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,148,922.68	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	19,441,703.00	17,213,740.00
41360	Бусад өглөг	2,434,494,019.00	2,440,248,568.75
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,434,494,019.00	2,440,248,568.75
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	191,976,609,055.65	231,659,156,700.79
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	191,976,609,055.65	231,659,156,700.79
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	21,299,375.00	21,299,375.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	21,299,375.00	21,299,375.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	191,955,309,680.65	231,637,857,325.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	170,661,440,080.60	192,688,091,061.99

51220	Тайлант үеийн үр дүн	21,293,869,600.05	38,949,766,263.80
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	194,432,693,700.33	234,116,619,009.54

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	24,770,827,944.81	42,810,011,802.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	542,114,345.00	734,210,074.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	542,114,345.00	734,210,074.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	542,114,345.00	734,210,074.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	193,860,235.00	289,266,779.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	348,254,110.00	444,943,295.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	24,228,713,599.81	42,075,801,728.56
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	24,149,797,415.00	41,707,218,167.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	24,149,797,415.00	41,707,218,167.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	78,916,184.81	368,583,561.56
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	307,673,109.76
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	78,916,184.81	60,910,451.80
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,476,958,344.76	3,860,245,538.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,476,958,344.76	3,860,245,538.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,689,742,631.13	3,419,191,973.82
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	826,465,157.32	1,043,310,598.30
210101	Үндсэн цалин	442,684,765.52	588,842,474.28
210102	Нэмэгдэл	176,011,265.62	230,928,424.02
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	104,306,000.00	150,190,000.00
210104	Урамшуулал	98,665,395.18	73,349,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,797,731.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	103,344,925.11	132,443,215.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,833,816.69	87,662,811.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,333,390.29	10,558,761.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,561,112.25	9,197,818.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,601,509.72	5,004,764.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,015,096.16	20,019,059.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,113,331.82	23,873,512.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,115,483.73	11,927,471.54
210302	Түлш, халаалт	9,988,549.94	9,391,640.87
210303	Цэвэр, бохир ус	2,009,298.15	2,554,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	124,877,068.15	250,338,057.30
210401	Бичиг хэрэг	70,984,280.00	153,193,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,460,000.00	21,538,322.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,974,400.00	31,574,547.82
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	330,000.00	330,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,118,800.00	6,904,580.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	9,143,965.00	32,045,942.18
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,865,623.15	4,751,065.30
2105	Нормативт зардал	-	1,113,225.10

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,113,225.10
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	92,896,562.00	234,506,931.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,850,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,301,500.00	2,653,970.00
210604	Урсгал засвар	80,745,062.00	231,852,961.00
2107	Томилолт, зочны зардал	86,356,204.00	150,300,325.00
210702	Дотоод албан томилолт	86,356,204.00	150,300,325.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	587,048,258.38	757,781,440.13
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	512,887,809.33	685,965,075.13
210803	Даатгалын үйлчилгээ	6,067,950.00	5,982,950.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,827.00	307,915.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	31,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	65,825,052.05	64,045,900.00
210807	Газрын төлбөр	430,620.00	430,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,350,000.00	1,018,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	852,641,124.35	825,524,669.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,505,336.20	284,284,839.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	964,000.00	10,415,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	687,171,788.15	530,824,830.58
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	787,215,713.63	441,053,564.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	89,384,337.00	36,648,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	20,627,137.00	10,700,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,757,200.00	25,948,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,000,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	697,831,376.63	404,404,664.94
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	501,284,247.63	18,712,384.01
213304	Хөрөнгийн	-	78,516,662.80
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,686,894.00	17,908,839.13
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	193,860,235.00	289,266,779.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	21,293,869,600.05	38,949,766,263.80
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	21,293,869,600.05	38,949,766,263.80

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	24,770,827,944.81	58,065,147,067.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	542,114,345.00	15,895,645,049.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	542,114,345.00	15,895,645,049.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	542,114,345.00	734,810,074.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	193,860,235.00	289,266,779.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	348,254,110.00	445,543,295.00

120009	Бусад орлого	-	15,160,834,975.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	24,228,713,599.81	42,169,502,018.56
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	24,149,797,415.00	41,707,218,167.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	24,149,797,415.00	41,707,218,167.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	78,916,184.81	462,283,851.56
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	307,673,109.76
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,015,154.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	76,901,030.81	154,610,741.80
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,419,578,221.71	3,481,913,574.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,419,578,221.71	3,481,913,574.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,632,362,508.08	3,040,860,009.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	816,605,887.93	1,044,624,108.64
210101	Үндсэн цалин	403,427,177.22	559,251,415.14
210102	Нэмэгдэл	212,030,225.55	263,667,864.65
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	104,838,466.75	148,719,553.65
210104	Урамшуулал	91,512,287.41	72,985,275.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,797,731.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	113,077,342.98	131,860,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,378,642.98	89,665,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,424,600.00	10,548,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,739,900.00	5,274,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,684,800.00	5,274,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,849,400.00	21,097,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,113,331.82	24,863,512.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,115,483.73	11,927,471.54
210302	Түлш, халаалт	9,988,549.94	10,381,640.87
210303	Цэвэр, бохир ус	2,009,298.15	2,554,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	111,125,480.00	208,375,327.82
210401	Бичиг хэрэг	73,997,480.00	139,956,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,591,800.00	22,996,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,974,400.00	31,574,547.82
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	330,000.00	330,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,231,800.00	13,518,280.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	96,196,562.00	234,506,931.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,150,000.00	-

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,301,500.00	2,653,970.00
210604	Урсгал засвар	80,745,062.00	231,852,961.00
2107	Томилолт, зочны зардал	76,693,954.00	150,300,325.00
210702	Дотоод албан томилолт	76,693,954.00	150,300,325.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	238,441,361.15	910,510,165.49
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	164,280,912.10	838,693,800.49
210803	Даатгалын үйлчилгээ	6,067,950.00	5,982,950.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,827.00	307,915.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	31,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	65,825,052.05	64,045,900.00
210807	Газрын төлбөр	430,620.00	430,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,350,000.00	1,018,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,108,588.20	335,818,839.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,144,588.20	325,403,839.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	964,000.00	10,415,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	787,215,713.63	441,053,564.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	89,384,337.00	36,648,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	20,627,137.00	10,700,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,757,200.00	25,948,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	30,000,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	697,831,376.63	404,404,664.94
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	501,284,247.63	18,712,384.01
213304	Хөрөнгийн	-	78,516,662.80
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,686,894.00	17,908,839.13
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	193,860,235.00	289,266,779.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	22,351,249,723.10	54,583,233,493.26
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	22,326,561,352.59	39,787,747,776.12
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	22,326,561,352.59	39,787,747,776.12
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	22,326,561,352.59	39,787,747,776.12
223001	Бусад хөрөнгө	22,282,516,312.59	39,711,289,306.12
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	44,045,040.00	76,458,470.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(22,326,561,352.59)	(39,787,747,776.12)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	24,688,370.51	14,795,485,717.14
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	3,026,537,248.00	3,051,225,618.51
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,051,225,618.51	17,846,711,335.65

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	21,299,375.00	-	170,661,440,080.60	170,682,739,455.60
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,299,375.00	-	170,661,440,080.60	170,682,739,455.60
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	21,293,869,600.05	21,293,869,600.05
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	21,299,375.00	-	191,955,309,680.65	191,976,609,055.65
2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	21,299,375.00	-	191,955,309,680.65	191,976,609,055.65
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	732,781,381.34	732,781,381.34
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,299,375.00	-	192,688,091,061.99	192,709,390,436.99
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	38,949,766,263.80	38,949,766,263.80
2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	21,299,375.00	-	231,637,857,325.79	231,659,156,700.79

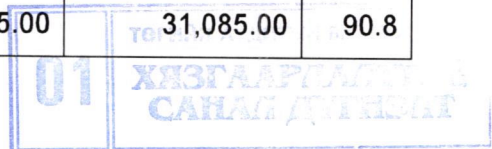
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	41,995,874,500.00	41,688,505,782.99	307,368,717.01	99.3
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,995,874,500.00	1,977,216,476.87	18,658,023.13	99.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,959,225,600.00	1,940,567,576.87	18,658,023.13	99.0
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,054,886,200.00	1,044,624,108.64	10,262,091.36	99.0
Үндсэн цалин	578,439,600.00	559,251,415.14	19,188,184.86	96.7
Нэмэгдэл	325,583,400.00	263,667,864.65	61,915,535.35	81.0
Унаа хоолны хөнгөлөлт	99,708,800.00	148,719,553.65	(49,010,753.65)	149.2
Урамшуулал	51,154,400.00	72,985,275.20	(21,830,875.20)	142.7

Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	131,860,800.00	131,860,800.00	-	100.0
Тэтгэврийн даатгал	89,665,400.00	89,665,400.00	-	100.0
Тэтгэмжийн даатгал	10,548,900.00	10,548,900.00	-	100.0
ҮОМШӨ-ний даатгал	5,274,400.00	5,274,400.00	-	100.0
Ажилгүйдлийн даатгал	5,274,500.00	5,274,500.00	-	100.0
Эрүүл мэндийн даатгал	21,097,600.00	21,097,600.00	-	100.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,839,200.00	24,863,512.41	4,975,687.59	83.3
Гэрэл, цахилгаан	13,297,100.00	11,927,471.54	1,369,628.46	89.7
Түлш, халаалт	13,987,700.00	10,381,640.87	3,606,059.13	74.2
Цэвэр, бохир ус	2,554,400.00	2,554,400.00	-	100.0
Хангамж, бараа материалын зардал	208,736,300.00	207,942,227.82	794,072.18	99.6
Бичиг хэрэг	139,956,500.00	139,956,500.00	-	100.0
Тээвэр, шатахуун	23,004,300.00	22,996,000.00	8,300.00	100.0
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	32,347,900.00	31,574,547.82	773,352.18	97.6
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	342,400.00	330,000.00	12,400.00	96.4
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,085,200.00	13,085,180.00	20.00	100.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	282,184,200.00	281,720,601.00	463,599.00	99.8
Багаж, техник, хэрэгсэл	27,992,200.00	27,983,670.00	8,530.00	100.0
Тавилга	19,620,000.00	19,230,000.00	390,000.00	98.0
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,688,800.00	2,653,970.00	34,830.00	98.7
Урсгал засвар	231,883,200.00	231,852,961.00	30,239.00	100.0
Томилолт, зочны зардал	43,450,800.00	43,301,280.00	149,520.00	99.7
Дотоод албан томилолт	43,450,800.00	43,301,280.00	149,520.00	99.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	153,336,600.00	151,410,765.00	1,925,835.00	98.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	81,390,800.00	79,594,400.00	1,796,400.00	97.8
Даатгалын үйлчилгээ	6,075,100.00	5,982,950.00	92,150.00	98.5
Тээврийн хэрэгслийн татвар	339,000.00	307,915.00	31,085.00	90.8

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	31,100.00	31,100.00	-	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	64,045,900.00	64,045,900.00	-	100.0
Газрын төлбөр	430,500.00	430,500.00	-	100.0
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,024,200.00	1,018,000.00	6,200.00	99.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,931,500.00	54,844,282.00	87,218.00	99.8
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,450,000.00	44,429,282.00	20,718.00	100.0
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,481,500.00	10,415,000.00	66,500.00	99.4
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,648,900.00	36,648,900.00	-	100.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	36,648,900.00	36,648,900.00	-	100.0
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,700,000.00	10,700,000.00	-	100.0
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,948,900.00	25,948,900.00	-	100.0
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	40,000,000,000.00	39,711,289,306.12	288,710,693.88	99.3
Бусад хөрөнгө	40,000,000,000.00	39,711,289,306.12	288,710,693.88	99.3
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	41,995,874,500.00	41,688,505,782.99	307,368,717.01	99.3
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	41,995,874,500.00	41,688,505,782.99	307,368,717.01	99.3
Улсын төсвөөс санхүүжих	41,995,874,500.00	41,688,505,782.99	307,368,717.01	99.3
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	35	35	-	100.0
Удирдах ажилтан	2	2	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	17	17	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	16	16	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		348,814,384.76
УРСГАЛ ЗАРДАЛ		348,814,384.76
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		348,814,384.76
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		330,905,545.63

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		330,905,545.63
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		17,908,839.13
Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		17,908,839.13
Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжил төвлөрүүлэх шилжүүлэг		17,908,839.13
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		348,814,384.76
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		348,814,384.76
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		307,673,109.76
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		41,141,275.00
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Үндэсний геологийн алба нь эрхэм зорилгоо “Геологийн шинжлэх ухаанд үндэслэсэн мэдээллээр дамжуулан үндэсний тогтвортой хөгжлийг хангана” гэж тодорхойлсон байна.

Үндэсний геологийн алба нь эрхэм зорилгын хүрээнд дараах үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлдэг. Үүнд:

- Төрийн захиргааны удирдлагын манлайлал, хүний нөөцийн удирдлагаар хангах, байгууллагын хөрөнгө санхүүгийн эх үүсвэрийг оновчтой удирдах, тайлагнах, албаны үйл ажиллагаатай холбоотой дүрэм, журам, стандарт боловсруулах, батлуулах мөрдүүлэхэд эрх зүйн дэмжлэг үзүүлэх, салбарын хэмжээнд байгуулагдах гэрээ, хэлэлцээр хийх ажлыг зохион байгуулах, сурталчлах, хяналт-шинжилгээ үнэлгээний асуудлыг эрхлэх, гадаад орнууд олон улсын геологийн алба байгууллагатай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх.
- Геологи, тектоник, стратиграфи, магматизм, тандан судлал, геоэкологи, гидрогеологи, грунт-геотехник, гео-гамшиг гэх зэрэг төрөл бүрийн сэдэвчилсэн судалгааны ажлын санал боловсруулах, судалгаа-шинжилгээ хийх, бүтээл хэвлүүлэх, улсын төсвийн хөрөнгөөр явуулах төслийг удирдан чиглүүлэх, геологийн шинжлэх ухаан үйлдвэрлэлийн хөгжлийн бодлогын санал зөвлөмж боловсруулах.
- Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд үнэт, өнгөт, хар, ховор, холимог металл, металл бус, шатах болон энергийн түүхий эд зэрэг төрөл бүрийн ашигт малтмалын чиглэлээр суурь судалгааны ажлыг төлөвлөх, эрхлэх, минерагений судалгаа, шинжилгээ хийх бүх шатны эрлийн ажлыг гүйцэтгэж эрдэс баялгийн хэтийн төлөвийг тодорхойлох, геологи-үйлдвэрлэлийн төлөвлөлт, бүтээл хэвлүүлэх, бусад төсөл гүйцэтгэгчийг удирдлагаар хангах, эрдэс баялгийн бодлогын санал, зөвлөмж боловсруулах, ашигт малтмалын улсын нэгдсэн бүртгэл хөтлөх, нөөцийн хөдөлгөөнийг бүртгэх, нөөцийн тэнцэл гаргах.
- Суурь болон сэдэвчилсэн судалгааны ажлуудын төлөвлөлтийг эдийн засгийн үндэслэлтэй хийх нөхцөлийг бүрдүүлж үнэлгээний суурь түвшнийг тогтоох, геологи-эдийн засгийн үнэлгээ, харьцуулсан судалгааг явуулж, тогтмол шинэчлэн боловсруулах.
- Геологи, эрдэс баялгийн салбарын мэдээллийн төрөлжсөн, нэгдсэн сан бүрдүүлэх баяжуулах, боловсруулах, хэрэглэгчийг хуулиар хориглоогүй мэдээллээр хангах.
- Геологи, эрдэс баялгийн салбарын хэвлэмэл болон цахим баримт материалыг Газрын хэвлийн тухай хууль, Архивын тухай хуулийн дагуу хадгалах, хамгаалах, нөхөн бүрдүүлэх, ашиглах, нэгдсэн тайлан мэдээлэл гаргах.

Үндэсний геологийн алба нь 1992 онд улсын төсөвт үйлдвэрийн газар хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулж байгаад 1994 оноос Эрчим хүч, геологи, уул уурхайн яаманд Геологийн газрын нэгж, 1996 оноос Ашигт малтмал, газрын тосны газрын нэгжийн бүтцэд багтан Геологийн алба, Геологийн газар, Геологи, хайгуулын хэлтэс хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулж байсан.

МУЗГ-ын 2020 оны 6 дугаар сарын 23-ны өдрийн 230 дугаар тогтоолоор Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч

агентлаг-Үндэсний геологийн алба байгуулагдаж, 35 орон тоотой ажиллахаар батлагдсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Ашигт малтмалын тухай хууль, Газрын тосны тухай хууль, Газрын хэвлийн тухай хууль, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон холбогдох дүрэм, журмуудыг мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд тус газрын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна.

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль;
- Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/;
- МУЗГ-ын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ний өдрийн "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоол;
- МУЗГ-ын 2024 оны 3 дугаар сарын 27-ний өдрийн "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 128 дугаар тогтоол;
- Сангийн сайдын 2024 оны 4 дүгээр сарын 01-ний өдрийн "Дотоод албан томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн батлах тухай" А52 дугаар тушаал,

Удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус албаны бүтцэд дотоод аудит, хяналт шинжилгээ-үнэлгээний чиг үүрэг батлагдаагүй, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас тус чиг үүргийг хэрэгжүүлж байна.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2024 оны А/61 дүгээр тушаалаар баталсан Дотоод аудитын төлөвлөгөөнд улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа геологийн судалгааны ажлын гүйцэтгэл, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагаа, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад тусгасан байна. Үүнээс шилэн дансны мэдээллийг нэгтгэсэн, бусад ажлыг хэрэгжүүлээгүй байна.

Дотоод аудит аудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Үндэсний геологийн алба нь Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарт мөрдөгдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байгаа бөгөөд үүнд геологийн судалгааны ажлын техник хяналтын зардлын бүртгэлд баримтлах бодлогыг тусгаагүй байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 39,683,925.3 мянган төгрөгөөр буюу 20.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	3,051,225.6	17,846,711.3	14,795,485.7
Авлага	811.3	16,726.1	15,914.8
Урьдчилгаа	97,087,836.7	83,123,336.3	(13,964,500.4)
Бараа материал	94,292.2	145,179.1	50,886.9
Үндсэн хөрөнгө	94,198,528.0	132,984,666.2	38,786,138.3
Нийт хөрөнгө	194,432,693.7	234,116,619.0	39,683,925.3
Өр төлбөр	2,456,084.6	2,457,462.3	1,377.7
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	191,976,609.1	231,659,156.7	39,682,547.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	194,432,693.7	234,116,619.0	39,683,925.3

Өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан нь мөнгөн хөрөнгө, урьдчилгаа, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл нэмэгдсэн нь 30,268,082.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий агаарын геофизик-2024 судалгааны ажлын гүйцэтгэлийн үлдэгдэл санхүүжилт 15,160,835.0 мянган төгрөгийг Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 249 тоот тогтоолын дагуу Үндэсний геологийн алба барьцааны дансанд байршуулсантай холбоотой байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн 39,240,799.0 мянган төгрөгийн геологийн судалгааны 26 ажлыг Эрдэс баялаг мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн, дүгнэлт гаргуулан, Аж үйлдвэр эрдэс баялгийн сайдын тушаалаар баталгаажуулж, биет бус хөрөнгөөр орлого авсантай холбоотойгоор үндсэн хөрөнгийн дүн нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс урсгал зардалд 2,378,478.4 мянга, хөрөнгийн зардалд 40,732,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 43,110,478.4 мянган төгрөгийг зарцуулахаар тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас урсгал зардлыг 382,603.9 мянган төгрөгөөр, хөрөнгийн зардлыг 732,000.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 41,995,874.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Урсгал зардлаас хангамж материалын зардлыг 54,358.0 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 52,137.7 мянган төгрөг, албан томилолтын зардлыг 48,187.2 мянган төгрөг, эд хогшил урсгал засварыг 37,369.8 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх олборлолт, уул уурхай /70905/ хөтөлбөрийн хүрээнд 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр, батлагдсан төсвийн дагуу улсын төсвөөс 41,707,218.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 41,688,505.8 мянган төгрөгийг зарцуулан, 18,712.4 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 41,688,505.8 мянган төгрөг буюу 99.3 хувьтай байгаа нь геологи хайгуул, судалгаа, шинжилгээний зардал 288,710.7 мянган төгрөгөөр, цалин хөлсний зардал 10,262.1 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалт, тогтмол зардал 4,975.7 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт хувь
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,877,834.8	1,860,973.2	(16,861.6)	99.1
2	Харуул, хамгаалалтын зардал	36,160.8	36,135.0	(25.8)	99.9
3	Байр ашиглалтын үйлчилгээ	35,420.0	35,418.4	(1.6)	100.0
4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	36,648.9	36,648.9	0.0	100.0
5	Геологи хайгуул, судалгаа	40,000,000.0	39,711,289.3	(288,710.7)	99.3
6	Химийн хорт бодисыг хоргүйжүүлэх	9,810.0	8,041.0	(1,769.0)	82.0
Нийт дүн		41,995,874.5	41,688,505.8	(307,368.7)	99.3

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төрийн сан дахь Үндэсний геологийн албаны нэмэлт санхүүжилтийн 100900018410 тоот дансанд нийт 348,814.3 мянган төгрөгийн эх үүсвэр бүрдсэнээс, 330,905.5 зарцуулж, 17,908.8 мянган төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Улсын төсвийн орлого

Үндэсний геологийн алба нь 2024 онд улсын төсөвт 110,000.0 мянган төгрөгийн геологи, эрдэс баялгийн мэдээлэл технологийн, архив лавлагааны орлого төвлөрүүлэхээр төсвийн төслийг тооцон дээд шатны төсөв захирагчид хүргүүлснийг 10,000. мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 120,000.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Улсын төсвийн орлогын гүйцэтгэл 289,266.8 мянган төгрөг буюу 141.1 хувиар давж биелсэн нь тухайн орлогын онцлог болон өмнөх оны гүйцэтгэлтэй уялдуулж бодитой төлөвлөж, батлуулаагүйтэй холбоотой байна.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2024 оны А/78 дугаар тушаалын гуравдугаар хавсралтаар Үндэсний геологийн албаны 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг баталсан бөгөөд урсгал болон хөрөнгийн төсвөөр нийт 30,692,113.7 мянган төгрөгийн 17 нэр бүхий бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахаар тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр 30,358,361.1 мянган төгрөгийн геологийн судалгаа шинжилгээний ажлын худалдан авалтад нээлттэй тендер шалгаруулалт, 246,690.0 мянган төгрөгийн 3 худалдан авалтад харьцуулалтын, босго үнийн дүнгээс бага нийт 204,928.5 мянган төгрөгийн 12 худалдан авалтад шууд гэрээ байгуулсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Үндэсний геологийн албаны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн Үндэсний геологийн алба түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Санхүү, нийцлийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Эрдэнэзул гүйцэтгэж, аудитын үе шатны чанарын хяналтыг аудитын менежер С.Нацагдорж, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Үндэсний геологийн алба 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 23-ний өдрийн 01/41 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлыг тооцох эх сурвалжийг 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, суурь үзүүлэлтийг нийт зарлагын дүнгээс сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлсэн.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн зарлагын дүн 41,688,505.8 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 416,885.0 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзэв.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Үндэсний геологийн алба нь тайлант онд геологийн судалгаа шинжилгээний зардлаас 288,710.7 мянган төгрөг, цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 10,262.1 мянган төгрөг, байр ашиглалтын зардлаас 4,975.7 мянган төгрөг зэрэг нийт 307,368.7 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдэлтэй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 1 албан шаардлага, 2 зөвлөмж өглөө.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудаст төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт, хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар болон төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1. "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална: 4.1.1. мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.3.3. "төсөв хэмнэсэн болон хэтэрсэн бол холбогдох шалтгааныг тайлбарласан тайлбар", 6.4.8. "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны мэдээллийг тогтоосон хугацаанд иж бүрэн байршуулж байх албан шаардлага хүргүүлэх.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд горим сорил хэрэгжүүлэхэд шилэн дансны нэгдсэн системд мэдээллийг бүрэн байршуулаагүй тул холбогдох хууль, тогтоомжийн заалтуудтай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Илрүүлэлт: Бичиг хэрэг, цэвэрлэгээний материалын худалдан авалтын гэрээнд барааны чанар байдал, хэмжээ, үнэ, гэрээний хүчин төгөлдөр мөрдөх хугацаа зэргийг тодорхой тусгаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.2. "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.3. "Худалдан авах гэрээнд дараах нөхцөлийг тусгана: 39.3.1.гэрээний үнэ; 39.3.2.гэрээний зүйл болон бараа, ажил, үйлчилгээний мэдээлэл; 39.3.6.бараа нийлүүлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэх хуваарь; 39.3.10.гэрээ цуцлах болон гэрээнээс татгалзах үндэслэл, журам" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Бараа худалдан авалтын гэрээг холбогдох хуульд нийцүүлэн байгуулж байх зөвлөмж хүргүүлэх.

Илрүүлэлт: Цалингийн тооцооны болон цалин олгох хүснэгтийг батлагдсан маягтаар гаргаж дарга, нягтлан бодогч нар баталгаажуулаагүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 347 тоот тушаалаар баталсан Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх зааврын 5. "Цалин олгох хүснэгтийг хэрэглэснээр ажилчин албан хаагч нэг бүрийн цалингийн олголтод байнгын хяналт тавих зорилготой юм. Цалин олгох хүснэгтийг, хариуцсан нягтлан бодогч цалингийн тооцооны бичилтийг үндэслэн ЦХ-56 маягтаар хийж, дарга, ерөнхий нягтлан бодогчоор батлуулан, ..." гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цалингийн тооцооны маягтыг батлагдсан маягтын дагуу гарган баталгаажуулж, архивын нэгж үүсгэж байх.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар шалгагдагч байгууллагын 2024 оны хоёрдугаар улирлын санхүүгийн тайланг хамруулж, нийт 218,873.8 мянган төгрөгийн нийт 8 алдаа, зөрчил илэрснийг аудитын тайланд тусгасан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх онд тус албаны санхүүгийн тайланд аудитын үе шатны ажлыг хэсэгчлэн хэрэгжүүлж, аудитаар илэрсэн 5,585,975.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлснийг 89.3 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	2	5,585,975.5	2	4,113,240.7	89.3
Нийт дүн	2	5,585,975.5	2	4,113,240.7	89.3

Өмнөх аудитаар хэрэгжих хугацаа дуусаад 2-5 жил болсон 6 геологийн судалгааны ажлыг дуусгаж, ашиглалтад авахаар өгсөн албан шаардлагаас нэр бүхий 2 ажлыг барагдуулаагүй байгаад, нөхцөл байдлыг үнэлэн албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах асуудлуудыг авч үзэх нь зүйтэй байна. Үүнд:

- Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг ирүүлээгүй,
- Үндэсний геологийн албаны санхүүгийн тайланд үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан Төрийн сангийн 100900015450 дугаар дансанд байршиж буй 2,433,204.0 мянган төгрөгийн анхан шатны баримтыг үзэх.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 15,330,248.1 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 4 алдааг залруулж, 2 зөвлөмж хүргүүлээ.

Залруулсан алдаа:

- Агаарын геофизикийн геологийн судалгааны ажлын үлдэгдэл 15,160,835.0 мянган төгрөгийг барьцаа хөрөнгийн дансанд шилжүүлэхдээ харилцагч байгууллагад урьдчилгаа төлбөр, өглөг үүсгэн бүртгэж, санхүүгийн тайланд нийт хөрөнгө, өр төлбөрийн үлдэгдлийг өсгөн тайлагнасан;
- Мөнгөн гүйлгээний болон үр дүнгийн тайлангийн зардлын дансдын гүйцэтгэлийг 47,795.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан;
- Ажилтнуудад олгосон нормын хувцасны ашиглалтын талаар баримтлах бодлого байхгүй, тайлант онд 6,000.0 мянган төгрөгийн дугуй, 51,017.2 мянган төгрөгийн нормын хувцсыг шууд зардлаар бүртгэсэн;
- Геологийн нэр томъёоны Англи-Орос-Монгол хэлний нэр хадмал толь бичиг зохиох 64,600.0 мянган төгрөгийн эх бэлтгэлийн ажлыг дуусаагүй ажил үйлчилгээний дансанд хуримтлуулан бүртгээгүй, шууд зардлаар бүртгэснийг тус тус залруулсан.

Залруулаагүй алдаа:

1. Санхүүгийн тайлангийн тодруулгатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг иж бүрэн бэлтгээгүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1. "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлангаа гаргах үүрэг бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна: 8.1.5.санхүүгийн тайлангийн тодруулга", Сангийн сайдын 2025 оны 03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-д заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг иж бүрэн бэлтгэж байх зөвлөмж хүргүүлэх.

2. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг бүрэн нөхсөн 38 ширхэг 1,247,720.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийн ашиглах хугацаа, бодит өртгийг шинэчлэн тогтоохоор холбогдох байгууллагад хандан, зохих арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 2 "Илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох", ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1. "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ"-д гэж заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үлдэх өртөггүй үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын байдлыг үнэлж, ашиглалтын хугацаа, өртгийг бодитой тогтоох талаар зохих байгууллагад хандан шийдвэрлүүлэх.

Аудитаар нийт 3,401,739.6 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1,571,795.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 4 албан шаардлага хүргүүлж, 1,829,943.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 5 зөвлөмж өгсөн.

Нийт 3,401,739.6 мянган төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон 416,885.0 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул "Хязгаарлалттай" дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

5.2.1. Гео магнат ресурс ХХК-ийн 2012-2015 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 584,785.0 мянган төгрөгийн, Жи Си Эс ХХК-ийн 2014-2016 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 539,695.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон геологийн ажлууд өнөөг хүртэл хэрэгжиж дуусаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1 "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.6 "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Иргэний тухай хуулийн 3-р хэсгийн 39.1. "Иргэний эрх, үүргийг үүсгэх, өөрчлөх, шилжүүлэх, дуусгавар болгох зорилгоор хүсэл зоригоо илэрхийлсэн иргэн, хуулийн этгээдийн үйлдэл /эс үйлдэхүй/-г хэлцэл гэнэ", Геологийн судалгааны ажил гүйцэтгэх 2013/07 дугаар гэрээнд заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Геологийн ажлын гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах талаар үр дүнтэй арга хэмжээг авч ажиллах албан шаардлага хүргүүлэх.

5.2.2. Салбарын ой тэмдэглэх шаардлага хангаагүй байхад Монгол Улсад геологийн алба үүсэж хөгжсөний 85 жилийн ойн арга хэмжээнд зориулан спорт, эрдэм шинжилгээний арга хэмжээнд нийт 119,977.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.2. "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Засгийн газрын 2019 оны 204 дүгээр тогтоолоор баталсан Түүхэн үйл явдлын ой, тэмдэглэлт өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх журмын 1 дүгээр зүйлийн 1.2-т "... болон тухайн салбар байгуулагдсан өдрөөс 100 болон түүнээс дээш 50 жилийн давтамжтай тэгш ойг тэмдэглэнэ", 1.6. "Салбарын тэгш ойг тухайн асуудлыг эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний, ... шийдвэрээр тэмдэглэнэ" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн хөрөнгийг холбогдох хууль, журмын шаардлага хангаагүй тэмдэглэлт ойн арга хэмжээнд зарцуулахгүй байх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.

5.2.3 Шатахуун, бичиг хэрэг, нормын хувцас худалдан авахдаа холбогдох хууль журмыг мөрдөөгүй нийт 283,235.4 мянган төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн байна.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1. "Улс, орон нутгийн төсөв болон захиалагчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахад энэ хуулийг дагаж мөрдөнө", 5 дугаар зүйлийн 5.1. "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд өрсөлдөх тэгш боломжтой, ил тод, үр ашигтай, хэмнэлттэй, хариуцлагатай байх зарчмыг баримтална", Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд холбогдох хууль, журмыг мөрдөөгүй зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.

5.2.4. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт тодорхойгүй нийт 44,102.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, санхүүгийн тайланд тусгасан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2. "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт тодорхойгүй зардлыг зардал гаргасан зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.

5.3 Зөвлөмж

1. Геологийн судалгаа шинжилгээний ажлын хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын дагуу хугацаа хэтэрсэн геологийн ажлуудад үр дүнтэй арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн, дотоод хяналтыг сайжруулсан боловч тухайн ажил гүйцэтгэх хугацааг бодитой тогтоож, гэрээний сунгалтыг тухай бүр хийж баталгаажуулж байх шаардлагатай байна. Үүнд:

- Агаарын геофизикийн 30,268,082.0 мянган төгрөгийн ажлыг 2024 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдөр гүйцэтгэж дуусгахаар гэрээ байгуулсан ч тайлант онд ажлын гүйцэтгэл 49.9 хувьтай хэрэгжсэн,
- 2020-2024 онуудад хэрэгжиж дуусах 27,494.7 сая төгрөгийн 14 ажил,
- 2019-2023 онд хэрэгжиж дуусах 16,361.0 сая төгрөгийн 11 ажил,
- 2019-2022 онд хэрэгжиж дуусах 7,950.1 сая төгрөгийн 6 ажил,
- 2018-2021 онд хэрэгжиж дуусах 561.8 сая төгрөгийн 1 ажил,
- 2016-2020 онд хэрэгжиж дуусах 819.7 сая төгрөгийн 1 ажил,
- 2014-2017 онд хэрэгжиж дуусах 767.5 сая төгрөгийн 1 ажил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.6. "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны А/87 дугаар тушаалаар баталсан Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэх, үр дүнг тооцох журмын 3 дугаар зүйлийн 3.1.1. "ГСА-ыг гүйцэтгэхэд холбогдох бодлого, хууль, тогтоомж, Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалын дагуу бүс нутгийн хөгжлийг жигд хангах зорилгоор геологийн тогтцыг нарийвчлан судлах, давхраажсан хурдас, гүний чулуулгийг ангилах, нас тогтоох, металлогений муж, бүс, голлох хүдрийн дүүрэг, зангилаануудыг бүрхэх, дэлхийн болон бүс нутаг, улс орны зах зээл дээр өндөр ач холбогдолтой эрдэс түүхий эдийг

богино хугацаанд бага зардлаар судлан, үр дүнд хүрэх зарчмыг баримтална" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Геологийн судалгаа шинжилгээний ажлын төлөвлөлт, гүйцэтгэлд тавих дотоод хяналтыг сайжруулж, гэрээний хугацаанд ашиглалтад оруулж байх талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

2. Техник хяналтын зардлын бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй геологийн ажлын техник хяналтын зардлыг бүртгэх тодорхой бодлого баталж, мөрдөөгүй байна.

Тайлант онд хэрэгжиж дууссан геологийн ажлуудыг биет бус хөрөнгөөр орлого хүлээн зөвшөөрөхдөө, өмнөх онуудад зарцуулсан техник хяналтын 2 хувийн буюу 754,773.6 мянган төгрөгийн зардлыг өмнөх үеийн үр дүнд тохируулга хийн, бүртгэлд тусгаж байна.

Мөн Геологийн төв лабораторид хэрэгжүүлж буй нэр бүхий 3 ажлын 1,800,592.5 мянган төгрөгийн, Дипирамид ХХК-ийн 1 ажлын 1,931.1 мянган төгрөгийн гүйцэтгэл санхүүгийн тайланд бүртгэлгүй байна.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1. "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална: 5.1.3.жинхэнэ хэрэгжилтийн; 5.1.4.үнэн зөв байх", 14 дүгээр зүйлийн 14.4. "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: 14.4.1.аж ахуйн бүх ажил, гүйлгээ; 14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 18 дугаар зүйлийн 18.1. "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй геологийн ажлын техник хяналтын зардлыг бүртгэх тодорхой бодлого баталж, мөрдөх.

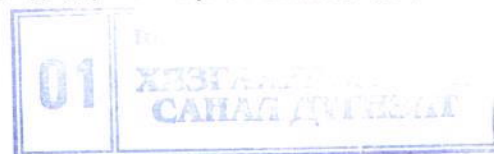
Мөн геологийн судалгаа шинжилгээний ажлын гүйцэтгэлийг нягтлан бодох бүртгэлд анхан шатны баримт, гүйцэтгэлийн тайлан зэргийг үндэслэн залруулга хийх.

3. Геологийн төв архивын баримтын ашиглалт, хадгалалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Геологийн баримтын төв архивын тооллогоор 15 тайлангийн ном, дэвтэр, 89 тайлангийн хавсралт зургууд тоологдоогүй, дутагдсан бөгөөд тооллогын комиссоос 1994 оноос эхлэн зарим нь тоологдоогүй байсан гэсэн тэмдэглэл хөтөлсөн байна. Тайлант онд дээрх дутагдсан хөрөнгийг хэрхэн шийдвэрлэх талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.4. "Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж, байгууллага үрэгдүүлж, дутаасан хөрөнгийн тооцоог түүний өртөг болон зах зээлийн үнийн аль өндрөөр хийнэ", Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2021 оны А/204 дүгээр тушаалаар баталсан Төрийн архивын үйл ажиллагааны нийтлэг журмын 6 дугаар зүйлийн 6.13.3. "үзлэгийн явцад дутагдсан, гэмтсэн баримтыг илрүүлж, биогэмтэл үүссэн баримтыг тусгаарлах, ариутгах, сэргээн засварлах, хамгаалалтын хуулбар хувь үйлдэх, хайрцаг, хавтаст хийх зэрэг арга хэмжээг авах" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Геологийн баримтын төв архиваас дутагдсан тайлан, хавсралт зэргийг нөхөх, бүртгэлээс хасах, нөхөн төлүүлэх талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авч ажиллах.

4. Зардлын ангилалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Зардлын эдийн засгийн ангилал хооронд гүйлгэн зарцуулах зөвшөөрөл авалгүйгээр 27,420.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3. "Төсвийн шууд захирагчийн төсөвтөө зохицуулалт хийх асуудлыг дараах байдлаар шийдвэрлэнэ: 42.3.1.төсвийн захирагч нь төсөвт зохицуулалт хийх саналаа харьяалагдах төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид харьяалагддаггүй бол төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5. "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 24 дүгээр зүйлийн 24.1. "Төсвийн зарлага нь урсгал болон хөрөнгийн зардал, эргэн төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлийн нийлбэрээс бүрдэнэ" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Зардлыг эдийн засгийн ангилал хооронд гүйлгэн зарцуулахдаа зохих зөвшөөрлийг авч, гүйцэтгэлийн бодитой тайлагнаж байх.

5. Санхүүгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн, тодруулга бэлтгэхтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аудитад төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн тохируулга тайлан, нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, улсын төсвийн орлого төвлөрүүлэлтэд тооцоо нийлсэн акт, кассын зарлагын нэгтгэл зэргийг гаргаж ирүүлээгүй тул, аудитын гүйцэтгэлийн үе шатанд төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн үнэн зөвийг баталгаажуулж чадаагүй болно.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7. "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", 47 дугаар зүйлийн 47.2. "Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна", Сангийн сайдын 2012 оны 76 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Төсвийн гүйцэтгэлийн тохируулгын маягт", "Жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн кассын зарлагын нэгтгэл", Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан боловсруулах журмын холбогдох заалтуудтай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Аудитын тайланг цаг хугацаанд нь иж бүрэн, үнэн зөв гаргаж тайлагнаж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/												
Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг иж бүрэн бэлтгээгүй байна.	1	0.0			1	-			1		1	0.0
Агаарын геофизикийн геологийн судалгааны ажлын үлдэгдэл 15,160,835.0 мянган төгрөгийг барьцаа хөрөнгийн дансанд шилжүүлэхдээ харилцагч байгууллагад урьдчилгаа төлбөр, өглөг үүсгэн бүртгэж, санхүүгийн тайланд нийт хөрөнгө, өр төлбөрийн үлдэгдлийг хий өсгөн, санхүүгийн тайланг үнэн зөв тайлагнаагүй байна.	1	15,160,835.0			1	15,160,835.0	1	15,160,835.0				
Мөнгөн гүйлгээний болон үр дүнгийн тайлангийн зардлын дандсын гүйцэтгэлийг нийт 47,795.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1	47,795.9			1	47,795.9	1	47,795.9				
Ажилтнуудад олгосон нормын хувцасны ашиглалтын талаар баримтлах бодлого байхгүй, тайлант онд 6,000.0 мянган төгрөгийн дугуй, 51,017.2 мянган төгрөгийн нормын хувцсыг шууд зардлаар бүртгэсэн байна.	1	57,017.2			1	57,017.2	1	57,017.2				
Геологийн нэр томъёоны Англи-Орос-Монгол хэлний нэр хадмал толь бичиг зохиох 64,600.0 мянган төгрөгийн эх бэлтгэлийн ажлыг дуусаагүй ажил үйлчилгээний дансанд хуримтлуулан бүртгээгүй, шууд зардлаар бүртгэсэн байна.	1	64,600.0			1	64,600.0	1	64,600.0				

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлээр үлдэх өртөггүй боловч үйл ажиллагаанд хэвийн ашиглаж буй 38 ширхэг 1,247,720.1 мянган төгрөгийн элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, үндсэн хөрөнгийн бодит үнэ, ашиглах хугацааг тогтоолгоогүй, холбогдох байгууллагад хандаагүй байна.	1	0.0			1	0.0			1		1	0.0
Дүн	6	15,330,248.1	0	0.0	6	15,330,248.1	4	15,330,248.1	2	0.0	2	0.0

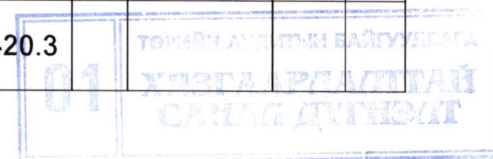
Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Гео магнат ресурс ХХК-ийн 2012-2015 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 584,785.0 мянган төгрөгийн, Жи Си Эс ХХК-ийн 2014-2016 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 539,695.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон геологийн ажлууд өнөөг хүртэл хэрэгжиж дуусаагүй байна.	1	1,124,480.7			1	1,124,480.7						
Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын дагуу хугацаа хэтэрсэн геологийн ажлуудад үр дүнтэй арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн, дотоод хяналтыг сайжруулсан боловч тухайн ажил гүйцэтгэх хугацааг бодитой тогтоож, гэрээний сунгалтыг тухай бүр хийж баталгаажуулж байх шаардлагатай байна.	1	0.0					1					

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Салбарын ой тэмдэглэх шаардлага хангаагүй байхад Монгол Улсад геологийн алба үүсэж хөгжсөний 85 жилийн ойн арга хэмжээнд зориулан спорт, эрдэм шинжилгээний арга хэмжээнд нийт 119,977.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	119,977.6			1	119,977.6						
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй геологийн ажлын техник хяналтын зардлыг бүртгэх тодорхой бодлого баталж, мөрдөөгүй байна. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан геологийн ажлуудыг биет бус хөрөнгөөр орлого хүлээн зөвшөөрөхдөө, өмнөх онуудад зарцуулсан техник хяналтын 2 хувийн буюу 754,773.6 мянган төгрөгийн зардлыг өмнөх үеийн үр дүнд тохируулга хийн, бүртгэлд тусгаж байна. Мөн Геологийн төв лабораторид хэрэгжүүлж буй нэр бүхий 3 ажлын 1,800,592.5 мянган төгрөгийн, Дипирамид ХХК-ийн 1 ажлын 1,931.1 мянган төгрөгийн гүйцэтгэл санхүүгийн тайланд бүртгэлгүй байна.	1	1,802,523.6					1	1,802,523.6				
Шатахуун, бичиг хэрэг, нормын хувцас худалдан авахдаа холбогдох хууль журмыг мөрдөөгүй нийт 283,235.4 мянган төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн байна.	1	283,235.4			1	283,235.4						
Геологийн баримтын төв архивын тооллогоор 15 тайлангийн ном, дэвтэр, 89 тайлангийн хавсралт зургууд тоологдоогүй, дутагдсан бөгөөд тооллогын комиссоос 1994 оноос эхлэн зарим нь тоологдоогүй байсан гэсэн тэмдэглэл хөтөлсөн байна. Тайлант онд дээрх дутагдсан хөрөнгийг хэрхэн шийдвэрлэх талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.	1	0.0					1					
Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт тодорхойгүй нийт 44,102.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, бүртгэлд тусгасан байна.	1	44,102.0			1	44,102.0						
Зардлын эдийн засгийн ангилал хооронд гүйлгэн зарцуулах зөвшөөрөл авалгүйгээр 27,420.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	27,420.3					1	27,420.3				

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитад төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн тохируулга тайлан, нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, улсын төсвийн орлого төвлөрүүлэлтэд тооцоо нийлсэн акт, кассын зарлагын нэгтгэл зэргийг гаргаж ирүүлээгүй тул, аудитын гүйцэтгэлийн үе шатанд төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн үнэн зөвийг баталгаажуулж чадаагүй болно.	1	0.0					1					
Дүн	9	3,401,739.6	0	0.0	4	1,571,795.7	5	1,829,943.9		0.0		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудаст Төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт, хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр дараах мэдээллийг дутуу болон огт байршуулаагүй байна.	1				1	-		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Бичиг хэргийн материал, цэвэрлэгээний материал худалдан авах гэрээнд барааны чанар байдал, хэмжээ, үнийн талаар тусгаагүй, гэрээний хүчин төгөлдөр мөрдөх хугацаа зэргийг тодорхой байдлаар тусгаагүй байна.	1						1	-
Цалингийн тооцооны болон цалин олгох хүснэгтийг батлагдсан маягтаар гаргаж дарга, нягтлан бодогч нар баталгаажуулаагүй байна.	1						1	-
Дүн	3	-	-	-	1	-	2	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 07/790
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБАНЫ
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ П.БАТЦАЦРАЛ ТАНАА

2025.03.24
ТЗУХ-Т
Авсан

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Үндэсний геологийн албаны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 3,401,739.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд шинж чанарын хувьд материаллаг, дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна. Тухайлбал:

- Гэрээний хугацаа дуусаад 10-12 жил болсон 1,124,480.7 мянган төгрөгийн геологийн судалгаа, шинжилгээний 2 ажил өнөөг хүртэл хэрэгжиж дуусаагүй;
- Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж буй геологийн ажлын техник хяналтын зардлыг бүртгэх тодорхой бодлого баталж, мөрдөөгүй, нэр бүхий 4 ажлын 1,802,523.6 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлийг санхүүгийн тайланд дутуу тайлагнасан;
- Урсгал зардлаас бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авахдаа холбогдох хууль журмыг мөрдөөгүй нийт 283,235.4 мянган төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1, 16.5.2, 16.5.6, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.4, 14 дүгээр зүйлийн 14.4, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай

хуулийн 3.1 дэх заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар нийт 39,240,799.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 26 геологийн судалгаа шинжилгээний ажлыг гүйцэтгэж, эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн дүгнэлт гаргуулан, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын тушаалаар баталгаажуулж, биет бус хөрөнгөнд бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Үндэсний геологийн алба нь Геологийн баримтын төв архиваас судалгааны тайлан уншлага, тайлан хэвлэх, хувилах, гео мэдээллийн төвөөс мэдээлэл боловсруулах үйлчилгээ үзүүлэн, нийт 289,266.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2020-2024 онд 77,369,9 км.кв талбайд хэрэгжиж буй 20 төслийн үр дүнг хүлээн авч, Монгол Улсын эрдэс баялгийн мэдээллийн санд бүртгүүлж, Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 47.9 хувийг хамруулсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 101/20160083

Улаанбаатар хот

СНАГ - 2025 / 02 / НА-ОГА - Р.М.

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Гео магнат ресурс ХХК-ийн 2012-2015 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 584,785,038.00 /таван зуун наян дөрвөн сая долоон зуун наян таван мянга гучин найман/ төгрөгийн, Жи Си Эс ХХК-ийн 2014-2016 онд гүйцэтгэх гэрээний хугацаатай 539,695,683.00 /таван зуун гучин есөн сая зургаан зуун ерэн таван мянга зургаан зуун наян гурван/ төгрөгийн санхүүжилт олгосон геологийн судалгааны ажлууд өнөөг хүртэл хэрэгжиж дуусаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.6. "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.1. "нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны баримт, холбогдох бусад баримт бичиг, мэдээ, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд шаардан гаргуулах", 20.2.5. "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11 "хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Геологийн судалгааны ажлын гэрээний хэрэгжилтийг хангаагүй, хяналт хэрэгжүүлээгүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Үндэсний геологийн албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /П.Батцацрал/, нягтлан бодогч /Д.Даваадолгор/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Б.ЭРДЭНЭЗУЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 02 өдөр

Дугаар 402 /20180003

Улаанбаатар хот

САГ - 002 /25 / 14 - СА - ТУЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шатахуун, бичиг хэрэг, нормын хувцас худалдан авах ажиллагаанд холбогдох хууль журмыг мөрдөөгүй нийт 283,235,392.00 /хоёр зуун наян гурван сая хоёр зуун гучин таван мянга гурван зуун ерэн хоёр/ төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1. "Улс, орон нутгийн төсөв болон захиалагчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахад энэ хуулийг дагаж мөрдөнө", 5 дугаар зүйлийн 5.1. "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд өрсөлдөх тэгш боломжтой, ил тод, үр ашигтай, хэмнэлттэй, хариуцлагатай байх зарчмыг баримтална", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.4. "хуульд өөрөөр заагаагүй бол бараа нийлүүлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэх этгээдийг чөлөөт өрсөлдөөн, нээлттэй сонгон шалгаруулалтын аргаар сонгох", 24 дүгээр зүйлийн 24.4. "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно", Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.9-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь энэ журмын 4.2.3-т заасан нөхцөл үүсээгүй бол"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахдаа холбогдох хууль, журмыг мөрдөөгүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Үндэсний геологийн албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /П.Батцацрал/, нягтлан бодогч /Д.Даваадолгор/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Б.ЭРДЭНЭЗУЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 145/АД 160063

Улаанбаатар хот

САТ - 0005 /25 /1А-СА-П45

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Салбарын ой тэмдэглэх шаардлага хангаагүй байхад Монгол Улсад геологийн алба үүсэж хөгжсөний 85 жилийн ойн арга хэмжээнд зориулан спорт, эрдэм шинжилгээний зэрэг арга хэмжээнд нийт 119,977,600.00 /нэг зуун арван есөн сая есөн зуун далан долоон мянга зургаан зуун/ төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.2. "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Засгийн газрын 2019 оны 204 дүгээр тогтоолоор баталсан Түүхэн үйл явдлын ой, тэмдэглэлт өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх журмын 1.2. "... болон тухайн салбар байгуулагдсан өдрөөс 100 болон түүнээс дээш 50 жилийн давтамжтай тэгш ойг тэмдэглэнэ", 1.6. "Салбарын тэгш ойг тухайн асуудлыг эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний, ... шийдвэрээр тэмдэглэнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн хөрөнгийг холбогдох хууль, журмын шаардлага хангаагүй үйл ажиллагаанд зарцуулж байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Үндэсний геологийн албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /П.Батцацрал/, нягтлан бодогч /Д.Даваадолгор/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Б.ЭРДЭНЭЗУЛ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

АТА9693 9006109
9023030583

Z:\Alban Shaardlaga\2025\0225 SNAG-74.Docx

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 164/АД 160063

Улаанбаатар хот

СНАГ/АД/02/05/16-0063-000.

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт тодорхойгүй нийт 44,102,000.00 /дөчин дөрвөн сая нэг зуун хоёр мянган/ төгрөгийг зарцуулж, санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1. "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.2. "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3. "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4. "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна", 13.7. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай тус тус нийцээгүй.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгадагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.1-д "нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт тодорхойгүй ажил гүйлгээ гаргаж, санхүүгийн тайланд тусгасан зөрчлийг таслан зогсоож арилгаж, биелэлтийг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Үндэсний геологийн албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /П.Батцацрал/, нягтлан бодогч /Д.Даваадолгор/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Б.ЭРДЭНЭЗУЛ

АТА9693 9006109
9023030583

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

Z:\Alban Shaardlaga\2025\0225 SNAG-74.Docx

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

᠒᠐᠒᠑ оны ᠒ сарын ᠒ өдөр

Дугаар 7᠒5 /᠕᠐ 16᠐᠐᠖3

Улаанбаатар хот

САТ - ᠒᠐᠒᠑ / ᠒᠕ / 1᠕᠑᠙᠕᠕᠕᠑

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Үндэсний геологийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шилэн дансны цахим хуудаст төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт, хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1. "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална: 4.1.1. мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.3.3. "төсөв хэмнэсэн болон хэтэрсэн бол холбогдох шалтгааныг тайлбарласан тайлбар", 6.4.8. "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаагүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Үндэсний геологийн албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /П.Батцацрал/, нягтлан бодогч /Д.Даваадолгор/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Б.ЭРДЭНЭЗУЛ